

Leasingové a úvěrové financování ve vybraném podniku

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby

Autor práce:

Štěpánka Šilhartová

Vedoucí práce:

Ing. Lenka Strýčková, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Zadání bakalářské práce

Leasingové a úvěrové financování ve vybraném podniku

Jméno a příjmení: Štěpánka Šilhartová
Osobní číslo: E17000179
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby
Zadávací katedra: Katedra financí a účetnictví
Akademický rok: 2019/2020

Zásady pro vypracování:

1. Možnosti financování podniku.
2. Specifika vybraných zdrojů financování (leasing, úvěr).
3. Představení vybraného podniku.
4. Zhodnocení investice a doporučení vhodné varianty financování.
5. Závěr.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- ARNOLD, Glen. 2013. *Corporate Financial Management*. 5th ed. Essex: Pearson. ISBN 978-0-273-75883-9.
- HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. 2016. *Podnikové finance v teorii a praxi*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7478-011-0.
- KOT, Jiří. 2019. *Operativní leasing firemních vozidel*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7598-268-1.
- KOUT, Petr a Tomáš LÍBAL. 2017. *Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady*. 3. vyd. Praha: VOX. ISBN 978-80-87480-55-7.
- KRUPOVÁ, Lenka. 2017. *Leasingy podle IFRS: IFRS 16 leasingy, praktické aplikace, příklady*. Praha: VOX. ISBN 978-80-87480-54.
- REŽŇÁKOVÁ, Mária. 2012. *Efektivní financování rozvoje podnikání*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1835-4.
- STROUHAL, Jiří. 2019. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2019*. 16. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7598-271-1.
- ŠIMAN, Josef a Petr PETERA. 2010. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-117-8.
- VALOUCH, Petr. 2012. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4081.
- PROQUEST. 2019. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-09-26]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Konzultant: Ing. Hana Jarolímová

Vedoucí práce: Ing. Lenka Strýčková, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce: 31. října 2019
Předpokládaný termín odevzdání: 31. srpna 2021

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

26. dubna 2020

Štěpánka Šilhartová

Leasingové a úvěrové financování ve vybraném podniku

Anotace

Bakalářská práce *Leasingové a úvěrové financování ve vybraném podniku* je zaměřena na možnost leasingového a úvěrového financování majetku ve vybrané společnosti. Cílem bakalářské práce je komparovat nabídku leasingového financování od leasingové společnosti a úvěrového financování od banky a zhodnotit, která varianta je pro podnik výhodnější. Jednotlivé varianty financování podnikové investice jsou vyhodnoceny dle administrativní náročnosti, finanční náročnosti, vlastnictví, disponování s majetkem a dle účetních a daňových dopadů. V teoretické části jsou nejprve charakterizovány zdroje financování podniku, v následujících kapitolách jsou detailně vymezeny pojmy leasing a úvěr. Praktická část je zaměřena na porovnání leasingového a úvěrového financování podniku Prometheus s.r.o. při realizaci zamýšlené investice podniku ve formě pořízení osobního automobilu k podnikání a zhodnocení vhodnějšího profinancování.

Klíčová slova

Akontace, banka, daňové aspekty, leasing, úvěr, zdroje financování

Leasing and loan financing in a selected company

Annotation

A Bachelor thesis called *Leasing and loan financing in a selected company* is focused on possibilities of leasing and loan financing of business assets in a selected firm. The aim of this thesis is to compare the offer of leasing financing from a leasing company and loan financing from a bank and to evaluate which option is more advantageous for the company. Individual variants of corporate financing are evaluated according to administrative demands, financial demands, ownership, disposing of assets and according to accounting and tax impacts. In the theoretical part there are first described financial sources of the company, in the following chapters the terms leasing and loan are defined in detail. The practical part is focused on the comparison of leasing and loan financing of the company Prometheus s.r.o. in realization of the planned investment in the form of purchasing a car for business and evaluation of more suitable financing.

Key Words

Bank, down payment, financial sources, leasing, loan, tax aspects

Poděkování

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala své vedoucí práce Ing. Lence Strýčkové, Ph.D. za odborné vedení, vstřícnost a za poskytnuté cenné rady, které přispěly ke vzniku této bakalářské práce.

Zároveň bych chtěla poděkovat firmě Prometheus Nymburk s.r.o. za poskytnutí potřebných informací ke zpracování praktické části této práce. V neposlední řadě patří poděkování mé konzultantce Ing. Haně Jarolímové za její podporu, užitečné rady a ochotu pomoci.

Obsah

Seznam zkratk.....	13
Seznam tabulek.....	14
Seznam obrázků.....	15
Seznam grafů	16
Úvod.....	17
1 Zdroje financování podniku	18
1.1 Krátkodobé zdroje financování	18
1.1.1 Krátkodobé závazky	19
1.1.2 Krátkodobý bankovní úvěr	19
1.1.3 Faktoring.....	19
1.1.4 Ostatní krátkodobé závazky.....	20
1.2 Dlouhodobé zdroje financování	20
1.2.1 Interní zdroje financování.....	21
1.2.2 Externí zdroje financování.....	22
2 Leasing.....	24
2.1.2 Operativní leasing.....	26
2.1.3 Zpětný leasing	28
2.1.4 Full-service leasing.....	28
2.2 Cena leasingu.....	28
2.3 Leasingová smlouva	29
2.4 Daňové aspekty leasingu.....	30
2.4.1 Leasing a daň z příjmů	30
2.4.2 Leasing a DPH.....	31
2.5 Účetní aspekty leasingu.....	32
2.5.1 Akontace.....	32
2.5.2 Leasingové nájemné z hlediska ZDP.....	33
2.6 Výhody a nevýhody finančního leasingu	34
3 Úvěr.....	35
3.1 Druhy úvěrů.....	35
3.2 Cena úvěru	38
3.2.1 Úroková sazba	38
3.2.2 Roční procentní sazba nákladů.....	39

3.3	Úvěrová smlouva	39
3.3.1	Náležitosti úvěrové smlouvy	39
3.4	Daňové aspekty úvěru	40
3.4.1	Odpisování majetku	40
3.4.2	Úvěr a DPH	41
3.5	Účetní aspekty úvěru	41
4	Komparace finančního leasingu a bankovního úvěru	42
4.1	Porovnání poskytování finančního leasingu a úvěru na území ČR	42
5	Představení společnosti	49
5.1	Realizace investice	49
5.2	Nabídka leasingového financování	51
5.3	Nabídka úvěrového financování	54
5.4	Administrativní náročnost	55
5.5	Finanční náročnost	56
5.5.1	Metoda diskontovaných výdajů na leasing a úvěr	56
5.5.2	Metoda čisté výhody leasingu	61
5.6	Návrh vhodnějšího financování	63
Závěr	Závěr	64
Seznam použité literatury	Seznam použité literatury	66

Seznam zkratek

ZDP	Zákon o daních z příjmů
ZDPH	Zákon o dani z přidané hodnoty
ZoÚ	Zákon o účetnictví
RPSN	Roční procentní sazba nákladů
IČ	Identifikační číslo
DIČ	Daňové identifikační číslo
IFRS	International Financial Reporting Standards
ČVL	Čistá výhoda leasingu
p.a.	Per annum – roční úroková sazba

Seznam tabulek

Tabulka 1- Srovnání operativního a finančního leasingu.....	27
Tabulka 2 - Vymezení FL v ZDP.....	30
Tabulka 3 - Doba trvání leasingové smlouvy.....	31
Tabulka 4 - Účtování na straně nájemce	33
Tabulka 5 - Účtování na straně pronajímatele	33
Tabulka 6 - Účtování krátkodobého úvěru.....	41
Tabulka 7 - Účtování dlouhodobého úvěru.....	41
Tabulka 8 - Objemy leasingových a úvěrových obchodů mezi lety 2015-2019.....	48
Tabulka 9 - Pořizovací cena vozu ŠKODA Scala.....	50
Tabulka 10 - Finanční leasing s rovnoměrnými splátkami	51
Tabulka 11 - Leasingové úročení finančního leasingu s rovnoměrnými splátkami.....	52
Tabulka 12 - Finanční leasing s mimořádnou splátkou.....	52
Tabulka 13- Splátkový kalendář	53
Tabulka 14 - Leasingové úročení finančního leasingu s mimořádnou třetí splátkou.....	53
Tabulka 15 - Pojištění vozu.....	54
Tabulka 16- Úvěrové financování.....	54
Tabulka 17 - Kvantifikace výdajů spojených s leasingem s rovnoměrnými splátkami	57
Tabulka 18 - Kvantifikace výdajů spojených s leasingem s mimořádnou třetí splátkou.....	57
Tabulka 19 – Kvantifikace výdajů spojených s úvěrem	58
Tabulka 20- Lineární odpisy	58
Tabulka 21 - Úrok z úvěru a lineární odpisy.....	59
Tabulka 22 - Zrychlené odpisy.....	59
Tabulka 23 - Úrok z úvěru a zrychlené odpisy	59
Tabulka 24 - Varianta s využitím lineárních odpisů	60
Tabulka 25 - Varianta s využitím zrychlených odpisů.....	60

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Finanční leasing.....	25
Obrázek 2 - Operativní leasing.....	26
Obrázek 3 - Tvorba dluhu.....	38
Obrázek 4 - Škoda Scala.....	50

Seznam grafů

Graf 1- Vývoj podnikatelských úvěrů členů ČLFA	42
Graf 2 - Vývoj leasingových obchodů členů ČLFA	43
Graf 3 - Počet aktivních smluv mezi lety 2015-2019.....	44
Graf 4- Zaměření leasingu movitých věcí členů ČLFA v roce 2019 dle komodit.....	46
Graf 5- Zaměření podnikatelských úvěrů členů ČLFA v roce 2019 dle komodit.....	46
Graf 6 - Objemy leasingových a úvěrových obchodů mezi lety 2015-2019 v Kč.....	48

Úvod

Rozhodování o efektivním způsobu financování zamýšlené investice představuje klíčovou otázku finančního řízení podniku. Společnost stojící před rozhodnutím o volbě co nejefektivnějšího financování musí zároveň řešit i další faktory, které mohou ovlivnit konečné rozhodnutí, jako jsou například daňové a účetní aspekty. Cílem podniku je nalézt nejefektivnější variantu, která přinese nejnížší vynaložené náklady a nejvýhodnější podmínky financování. Výběr vhodné varianty financování představuje složitou práci, jelikož je zapotřebí zvážit veškerá rizika, která by mohla dříve či později negativně ovlivnit fungování společnosti.

Hlavním úkolem práce je komparace leasingového a úvěrového financování při realizaci investice ve formě osobního automobilu potřebného k podnikání a následném zhodnocení výhodnější formy financování. Jednotlivé varianty financování budou porovnány dle finanční náročnosti, administrativní náročnosti, účetních a daňových aspektů, vlastnictví a disponování s majetkem aj. Nejdříve jsou oba termíny podrobně vysvětleny, následuje porovnání vývoje jejich využití v České republice. Hlavním přínosem práce je vyhodnocení, která varianta je pro podnik výhodnější a efektivnější za pomoci reálného příkladu z podnikové praxe. Téma porovnávající leasing a úvěr bylo zvoleno díky jejich popularitě při financování pořizovaného majetku a zejména díky mým osobním zkušenostem s oběma typy profinancování.

Teoretická část bakalářské práce detailně definuje jednotlivé zdroje, které má podnik k dispozici při financování plánovaných investic. Druhá kapitola se zaměřuje specificky na leasing a jeho členění, změny v legislativě týkající se leasingu, daňové a účetní aspekty. Třetí kapitola je věnovaná úvěrovému financování, druhům úvěrů, účtování krátkodobých a dlouhodobých úvěrů a daňovým dopadům.

Praktická část bakalářské práce nejprve porovnává poskytování finančního leasingu a bankovních úvěrů na území České republiky, následně je zaměřena na charakteristiku podniku Prometheus s.r.o., jeho realizaci investice ve formě koupě vozu k podnikání, na komparaci jednotlivých nabídek financování dle různých aspektů a zhodnocení nejefektivnější varianty.

1 Zdroje financování podniku

Základním předpokladem pro vznik podniku je jeho zajištění finančními zdroji. Zdroje financování podniku představují pasivní stranu rozvahy, tzn. zdroje, kterými je financován majetek podniku. Tyto zdroje je možné klasifikovat dle tří hlavních hledisek. Základní členění finančních zdrojů je na vlastní a cizí. Dalším důležitým členěním je rozdělení dle způsobu získávání na externí a interní a v neposlední řadě jsou finanční zdroje klasifikovány dle časového hlediska na krátkodobé a dlouhodobé, jejichž časovým mezníkem je jeden rok. (Hrdý, 2013)

1.1 Krátkodobé zdroje financování

Krátkodobé financování představuje financování krátkodobého majetku z krátkodobých finančních zdrojů. (Vochozka a Mulač, 2012) Dle zlatého pravidla financování by měl být krátkodobý majetek financován krátkodobými zdroji. V praxi je ale použití zlatého pravidla u mnoha případů nemožné. V realitě je možné se setkat s tím, že dlouhodobý majetek je financován jak dlouhodobými, tak i krátkodobými zdroji. V tomto případě hrozí riziko nedostatku likvidity, jelikož přeměna dlouhodobého majetku na peněžní prostředky je delší než lhůty splácení krátkodobých zdrojů. (Černohorský, 2011)

Mezi krátkodobé zdroje financování patří:

- krátkodobé závazky;
- bankovní úvěry – krátkodobá účelová půjčka, kontokorentní úvěr, lombardní úvěr, revolvingový úvěr, eskontní úvěr, úvěry spojené se směnkou;
- faktoring;
- ostatní krátkodobé zdroje financování:
 - přijaté zálohy;
 - zdroje z emise krátkodobých cenných papírů aj.

1.1.1 Krátkodobé závazky

Rozlišující prvek, který člení závazky na dlouhodobé a krátkodobé, je doba splatnosti. V případě, že je doba splatnosti kratší než jeden rok, jedná se o závazek krátkodobý. Krátkodobé závazky mají obecně charakter závazků z obchodních vztahů. Typickým příkladem krátkodobého závazku je tzv. obchodní úvěr. Obchodní úvěr je založen na časovém nesouladu mezi okamžikem zúčtování a okamžikem proplacení závazku. Jedná se o typ úvěru, kdy je odběratel dlužníkem a dodavatel věřitelem. Obchodní úvěry nejsou explicitně úročeny, z toho důvodu jsou považovány za bezplatný zdroj financování. (Režňáková, 2012)

1.1.2 Krátkodobý bankovní úvěr

Bankovní úvěr je charakteristický tím, že v roli věřitele stojí banka, nikoliv obchodní partner. Krátkodobý bankovní úvěr je hlavním úročeným krátkodobým cizím zdrojem financování podniku. Při přijetí bankovního úvěru vzniká riziko spočívající v povinnosti pravidelně bance vyplácet úroky ze zapůjčené jistiny. Mezi další náklady související s poskytnutím úvěru patří poplatky bance spojené s obhospodařováním úvěru. (Černohorský, 2011)

1.1.3 Faktoring

Za faktoring je označován odkup krátkodobých pohledávek podniku specializovanou finanční institucí. Tato instituce se nazývá faktor. Krátkodobost pohledávky je stanovena obvykle hranicí půl roku. Předmětem faktoringu jsou pohledávky, které nejsou zajištěné a neměla by s nimi být spojena práva třetích osob. (Hrdý, 2013)

Z hlediska nesplacení pohledávky můžeme faktoring rozdělit na pravý a nepravý. U faktoringu pravého riziko případné náhrady pohledávky odběratelem přebírá faktor. V případě nepravého faktoringu riziko nesplacení pohledávky zůstává na podniku. (Hrdý, 2013)

Factoring lze dále členit dle hlediska vědomosti o postoupení pohledávky na faktoring zjevný a skrytý. V případě faktoringu zjevného odběratel ví o postoupení pohledávky faktorovi. Faktoring skrytý je založen na situaci, kdy odběratel neví, že platí faktorovi, ale platí na účet, který má napsán na faktuře od dodavatele. Tento účet je ale účet faktora. (Hrdý, 2013)

Z hlediska rozsahu spolupráce faktora s podnikem lze faktoring členit na jednorázový faktoring a faktoring v rámci uzavřené smlouvy. Rozsah spolupráce u faktoringu v rámci uzavřené smlouvy je širší a všechny pohledávky jsou odkoupeny faktorem v rámci uzavřené smlouvy. (Hrdý, 2013)

1.1.4 Ostatní krátkodobé závazky

Mezi ostatní zdroje financování krátkodobého majetku se řadí závazky ke společníkům, které vznikají díky výplatám podílů z hospodářského výsledku. Důležitou položku v krátkodobých závazcích tvoří daňové závazky a závazky k zaměstnancům. Ty vznikají z důvodu výplat mezd zaměstnancům. V neposlední řadě je třeba zmínit přijaté zálohy, které se v praxi užívají jako zdroj financování, ale i jako určitá míra jistoty, že odběratel skutečně zaplatí, a zdroje z emise krátkodobých cenných papírů, což představuje možnost podniku zaplatit směnkou. (Černohorský, 2011)

1.2 Dlouhodobé zdroje financování

Dlouhodobé financování představuje zdroje financování dlouhodobého majetku. Přednostně je sem zahrnuto financování pořízení, obnovy či rozšíření investičního majetku. Tato kategorie obsahuje i financování tzv. trvale oběžného majetku, což je ta část oběžného majetku, která je v podniku přítomna trvale. Z toho vyplývá, že je potřeba udržet určitou část oběžného majetku k zabezpečení plynulosti výroby, jednotlivé fáze koloběhu výroby v podniku probíhají „vedle sebe“ i „za sebou“, tzn., že tyto činnosti na sebe pouze nenavazují, ale překrývají se. (Černohorský, 2011)

Hlavní zdroje dlouhodobého financování se klasifikují jako:

- Interní zdroje financování – představují financování pomocí zdrojů vlastních, skládají se z odpisů, nerozděleného zisku a dlouhodobých rezerv.
- Externí zdroje financování – jsou vymezeny jako zdroje získané z vnějšího okolí, zde rozeznáváme emitované akcie, emitované dluhopisy, dlouhodobé úvěry, forfaiting, finanční leasing a investiční dotace. (Černohorský, 2011)

1.2.1 Interní zdroje financování

Odpisy

Samofinancování z odpisů tvoří velmi důležitou a stabilní položku financování. Odpisy představují v penězích vyjádřené postupné opotřebení hmotného a nehmotného majetku. V účetnictví představují nákladovou položku, nicméně nepředstavují skutečný výdaj peněz, pouze částečně snižují zisk a tím i daňovou povinnost podniku. (Černohorský, 2011)

Nerozdělený zisk

Zisk tvoří klíčový zdroj samofinancování podniku. Jedná se o položku vyplývající z rozdílu mezi výnosy a náklady, respektive mezi příjmy a výdaji. Z hlediska samofinancování je hlavním zdrojem nerozdělený zisk koncem roku. Jedná se o tu část zisku, která je zadržena v podniku a není vyplacena mimo podnik. (Hrdý, 2013)

Dlouhodobé rezervy

Dlouhodobé rezervy patří do zdrojů samofinancování, které jsou vytvářeny z nákladů na budoucí závazky. Podnik tyto závazky předpokládá a potřebuje je buď rozdělit do několika období, nebo se chce zabezpečit pro případ vzniku rizik. U dlouhodobých rezerv je znám účel užití, období a částka je zpravidla neznámá. (Černohorský, 2011)

1.2.2 Externí zdroje financování

Emitované akcie

Méně využívaná možnost pro získání kapitálu podniku tvoří v českých podmínkách emise akcií, která patří spolu s emisí dluhopisů mezi externí zdroje financování podniku. Akcie představuje cenný papír, se kterým je spojeno právo na řízení podniku, na jeho zisku a na jeho likvidačním zůstatku v případě, že dojde ke zrušení společnosti s likvidací. Podnik emituje své akcie, které následně kupují investoři z důvodu zhodnocení jejich volného kapitálu. Pořízením těchto akcií se investoři stanou podílíky na vlastním kapitálu podniku. (Čížinská, 2018)

Emitované dluhopisy

Dluhopis představuje cenný papír, se kterým je spojeno právo splatit dlužnou částku shodnou se jmenovitou hodnotou tím, kdo dluhopis emitoval. Splacení dlužné částky může proběhnout najednou nebo postupně k určitému datu. S dluhopisem mohou být také spojeny práva plynoucí ze zákona nebo z emisních podmínek cenného papíru. (Čížinská, 2018)

Dlouhodobé úvěry

Koupě majetku na úvěr představuje pro podnik jednu velkou výhodou, a sice, že nepotřebuje velké množství volných peněžních prostředků. Ty získá půjčením si od banky či jiné úvěrové instituce. Koupě majetku na úvěr obsahuje další pozitiva. Majetek je sice pořízen z cizích finančních prostředků, nicméně již od okamžiku pořízení se stává majetek vlastnictvím kupujícího, který má právo tento majetek daňově odepisovat. Dalším pozitivem je fakt, že úroky z úvěru jsou za podmínek stanovených v § 24 odst. 2 písm. zi) ZDP daňově uznatelným nákladem. Nevýhodou koupě majetku na úvěr jsou náklady spojené s koupí, které musí podnik vynaložit. Jedná se zejména o placené úroky z úvěrů, poplatky za vedení úvěrového účtu, poplatky za vyřízení žádosti o úvěr aj. V neposlední řadě je nutnost zmínit fakt, že přijmutím úvěru dochází k účetnímu zadlužení podniku, které se následně objeví v rozvaze jako zvýšení cizích zdrojů. (Valouch, 2012)

Forfaiting

Forfaiting představuje zvláštní formu podnikového financování majetku. Jedná se o odkup dlouhodobých pohledávek specializovanou institucí, která je označována jako forfaiter. Tyto pohledávky mají splatnost delší než půl roku, musejí být zajištěné a nevztahují se k nim práva třetích osob. (Hrdý, 2013)

Leasing

Leasing představuje zvláštní formu financování podniku. Jedná se o pronájem hmotných či nehmotných věcí a práv, kdy pronajímatel poskytuje za úplatu nájemci právo věc po určité sjeđnanou dobu používat, nicméně po dobu pronájmu zůstává majetek vlastnictvím pronajímatele. Jde tedy o dvoustranný nebo vícestranný právní vztah, kdy pronajímatel pořídí věc od dodavatele a pronajme ho nájemci, který má povinnost platit leasingové splátky. (Valouch, 2012 a Hrdý, 2013)

Investiční dotace

Dotace je označována jako externí vlastní zdroj financování majetku podniku. Dotující subjekt ji poskytuje na financování investičního záměru z důvodu podpoření plynoucích výstupů z projektu. Cenou za pořízení dotace je závázání se, že bude subjekt provozovat veřejně prospěšnou, ekologickou či jinou činnost. Momentálně jsou mezi nejvýznamnější zdroje dotací řazeny fondy Evropské unie. (Šiman a Petera, 2010)

2 Leasing

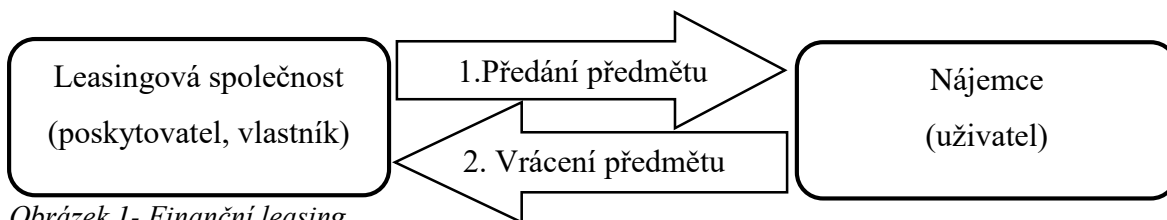
Leasing tvoří jednu z variant, jak v podniku financovat hmotný majetek. Označení leasing má svůj původ v anglickém slově „to lease“, které v překladu znamená pronajmout. Leasing tedy představuje dvoustranný závazkový vztah, a to mezi nájemcem a pronajímatelem, jenž vzniká na základě leasingové smlouvy. Pronajímatel se smluvně zavazuje, že poskytne předmět leasingu za úplatu po určitou sjednanou dobu nájemci. Oproti tomu nájemce má určeno, jak bude po celou dobu s daným majetkem zacházet. Vlastníkem pronajatého předmětu je po celou dobu trvání leasingu poskytovatel a nájemce, který má předmět leasingu v užívání, má pouze právo tento pronajatý předmět po sjednanou dobu užívat. (Strouhal, 2019)

2.1 Druhy leasingu

Hlavním hlediskem, jenž posuzuje typ leasingu, je vyřešení vlastnických vztahů po skončení leasingové smlouvy. Dle této klasifikace existují dva základní druhy leasingu, kterými jsou leasing finanční a operativní. Tyto dva druhy jsou rozdílné především přechodem vlastnických práv k pronajatému předmětu na konci pronájmu, délkou období, účelem nebo povinnostmi, kdo hradí leasingové splátky v případě nefunkčního předmětu leasingu. Shodným rysem obou druhů je fakt, že vlastníkem po celou dobu leasingu zůstává leasingová společnost. (Strouhal, 2019) V praxi existují ještě další druhy leasingu, především se jedná o leasing zpětný a o full-service leasing. (Kot, 2018)

2.1.1 Finanční leasing

Finančním leasingem se rozumí pronájem, jenž souvisí s odkupem najaté věci nájemcem po skončení doby pronájmu. (viz obr. 1) Tento typ pronájmu bývá dlouhodobější než leasing operativní a doba pronájmu je obvykle totožná s dobou ekonomické životnosti pronajatého majetku. V rámci finančního leasingu přenáší pronajímatel leasingovou smlouvou na nájemce povinnosti spojené s udržováním pronajatého majetku, což znamená zajištění oprav, servisních služeb atd. (Valouch, 2012)

Obrázek 1- Finanční leasing
Zdroj: Vlastní zpracování dle Strouhal, 2019

Česká leasingová a finanční asociace vymezuje finanční leasing jako „smlouvu, podle níž jedna strana s podnikatelským záměrem a za úplaty poskytne druhé straně – tzv. leasingovému nájemci – jím vybraný předmět do užívání za účelem dlouhodobého užívání leasingu s:

- 1) přenosem rozhodující části nebo i všech rizik a užitků spojených s vlastnictvím předmětu leasingu na nájemce,
- 2) právem či povinností převodu vlastnictví předmětu leasingu na nájemce za cenu obvykle podstatně nižší než tržní nebo s právem uzavření další leasingové smlouvy za podstatně výhodnějších podmínek. (Česká leasingová a finanční asociace, 2019)

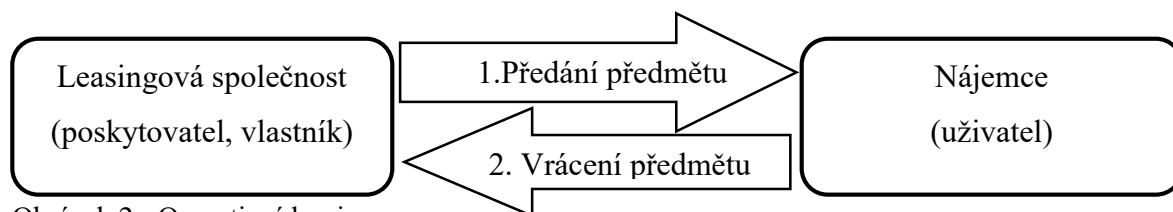
Od roku 2015 byl v souvislosti s rekodifikací soukromého práva nově vložen § 21d v ZDP, který přináší pro finanční leasing novou formulaci, jež odlišuje finanční leasing od klasického nájmu. Zároveň došlo k rozlišení pojmů týkajících se nájmu a finančního leasingu. V případě nájemního vztahu je předmět nájmu v rukou nájemce, nicméně u finančního leasingu hovoří ZDP o užívání uživatelem. V případě nájemní smlouvy dostává pronajímatel sjednané nájemné, v případě finančního leasingu se mluví o úplatě za užívání. Častým znakem finančního leasingu je fakt, že kupní cena předmětu leasingu je v momentu převodu vlastnického práva výrazně nižší, než je jeho aktuální tržní cena. Užívání předmětu leasingu je obvykle spojeno s doprovodnými službami, jako jsou technické, právní či poradenské služby. Uživatel měsíčně splácí úplaty stanovené pronajímatelem, jenž obsahují poměrnou část pořizovací ceny, pojištění a poplatek za finanční služby leasingové společnosti. (Strouhal, 2019)

Rizika související s vlastnictvím nese nájemce i přesto, že do splacení celkové výše majetku je vlastníkem leasingová společnost. V rámci finančního leasingu chtějí leasingové společnosti po nájemci tzv. nultou splátku navýšenou o úroky. (Arnold, 2013)

Od 1. 1. 2019 je vyžadováno, aby účetní jednotka používající Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) účtovala o svých leasingových účetních operacích pomocí nového standardu IFRS 16 s názvem Leasingy. IFRS 16 nahrazuje předchozí účetní standard IAS 17, který přímo nedefinoval operativní leasing, ale spíše se zaměřoval na to, v čem je jiný než finanční leasing. (Milton, 2019)

2.1.2 Operativní leasing

Operativním leasingem jsou všechny ostatní druhy leasingu, které nejsou finančním leasingem. Jedná se o leasing, kdy po skončení sjednané doby pronájmu dochází k navrácení předmětu leasingu vlastníkov. (viz obr. 2) U operativního leasingu je časté, že náklady spojené s údržbou a opravami majetku hradí pronajímatel. (Valouch, 2012)

Obrázek 2 - Operativní leasing

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strouhal, 2019

Operativní leasing představuje formu krátkodobého nebo střednědobého pronájmu. Cena, za kterou je předmět leasingu pořízen, není plně kryta nájemným. Minimální a maximální doba leasingu není nijak právně upravena, nicméně obecně platí, že doba pronájmu bývá kratší, než je fyzická a účetní životnost majetku. (Strouhal, 2019)

Česká leasingová a finanční asociace definuje operativní leasing jako „smlouvu, podle níž jedna strana s podnikatelským záměrem a za úplaty poskytne druhé straně – tzv. leasingovému nájemci – jím vybraný předmět do užívání za účelem jeho dočasného používání bez:

- 1) přenosu většiny rizik a užitků spojených s vlastnictvím předmětu leasingu,
- 2) jakéhokoliv smluvního nároku na možný přechod vlastnictví předmětu leasingu na nájemce. (Česká leasingová a finanční asociace, 2019)

Operativní leasing je obvykle uzavírán na kratší dobu než finanční leasing. Proto se očekává, že předmět leasingu nebude po celou dobu své životnosti pouze u jednoho nájemce. První možností je, že se majetek odprodá a již nebude ve vlastnictví leasingové společnosti. Druhou možností je znovu pronajmutí majetku novému nájemci. (Arnold, 2013)

V rámci operativního leasingu nese riziko, které vyplývá z vlastnictví majetku, leasingová společnost. Zjištění, že se předmět leasingu opotřebovává rychleji, než se předpokládalo, s sebou nese pro pronajímatele nevýhody. Jedná se například o dodatečné plynoucí náklady a kratší dobu užívání majetku. Povinnost oprav, údržby a pojištění majetku má leasingová společnost. (viz Tabulka 1) (Arnold, 2013)

Účelem operativního leasingu je dočasné užívání předmětu leasingu za úplatu, aniž by se přenášela většina rizik z užitků spojených s vlastnictvím předmětu na nájemce, a aniž by vznikl smluvní nárok na možný přechod vlastnictví předmětu leasingu na nájemce. (Strouhal, 2019)

Na začátku leasingu se oproti finančnímu leasingu nevyžaduje žádná vyšší navýšená splátka a není tedy nutná výrazná vstupní hotovost. Po ukončení leasingu se pronajatý majetek vrací zpět leasingové společnosti. Častým předmětem operativního leasingu jsou počítače, kancelářské stroje, dopravní prostředky aj. (Strouhal, 2019)

Tabulka 1- Srovnání operativního a finančního leasingu

Parametr	Operativní leasing	Finanční leasing
Doba trvání leasingu	Většinou krátkodobý, výjimečně i dlouhodobý leasing	Většinou dlouhodobý či střednědobý leasing
Životnost majetku	Výrazně kratší než doba trvání leasingu	Odpovídá délce sjednané leasingové smlouvy
Vlastnické právo k předmětu leasingu po skončení leasingu	Vlastníkem zůstává leasingová společnost (poskytovatel)	Po odkoupení předmětu se vlastníkem stává uživatel
Výpověď smlouvy	Je možná ze strany nájemce i poskytovatele	Je možná pouze ze strany poskytovatele
Vlastnická rizika	Na straně poskytovatele	Na straně uživatele
Pojištění a údržba předmětu leasingu	Platí a zajišťuje poskytovatel	Platí uživatel, zajišťuje uživatel či poskytovatel dle podmínek ve smlouvě

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strouhal, 2019

2.1.3 Zpětný leasing

Jedná se o specifickou formu leasingu, která vychází z anglického označení „buy and lease back“. Podstatu zpětného leasingu představuje situace, kdy má příjemce leasingu již majetek ve svém vlastnictví ve chvíli uzavírání smlouvy o zpětném leasingu. Vlastník prodá majetek leasingové společnosti, získá peníze a následně si zpětně majetek na základě leasingové smlouvy pronajme. Při uzavření tohoto typu smlouvy majetek zůstává u původního vlastníka, nedochází tedy k jeho pohybu. Vlastník dále majetek užívá a je jeho povinností splácet splátky. Důvodem tohoto převodu bývá momentální potřeba finančních prostředků. (Strouhal, 2019)

2.1.4 Full-service leasing

Tento druh leasingu je modifikací operativního leasingu. Jedná se o nadstavbu operativního leasingu, jehož součástí jsou služby spojené s provozem vozidla. Full-service leasing tedy zahrnuje služby jako například údržbu vozidla, přezutí pneumatik, administrativní služby, pojištění aj. (Kot, 2019)

2.2 Cena leasingu

Cenou za leasing je leasingová cena, která je obvykle placena v měsíčních, čtvrtletních případně i ročních splátkách. Leasingová cena, kterou platí nájemce pronajímateli, zahrnuje postupné splátky pořizovací ceny, marži pronajímatele a ostatní náklady spojené s pronajatým majetkem, které jsou pomocí leasingových splátek převedeny na nájemce. Do ostatních nákladů lze zahrnout úroky z úvěru, poplatky banky za vedení úvěrových účtů, správní náklady spojené s leasingem aj. Celková výše leasingové ceny se pak rovná součtu jednotlivých leasingových splátek. (Valouch, 2012)

Leasingová cena se může v určitých případech navýšit o tzv. rekapitalizaci, což je situace, kdy leasingová společnost má povinnost např. předem zálohovat dodavateli platbu za pořízení majetku, nebo snížit o dekapitalizaci, což je naopak situace, kdy nájemce předem poskytuje zálohy na odkupní cenu.

Vztah mezi leasingovou cenou a pořizovací cenou upravenou o rekapitalizaci či dekapitalizaci je definován jako leasingový koeficient. Výše leasingového koeficientu tak slouží jako posouzení zhodnocení nabídek jednotlivých leasingových společností. (Valach, 2010) (1)

$$\text{Leasingový koeficient} = \frac{\text{leasingová cena}}{\text{vstupní cena}}$$

Leasingové splátky musí být stanoveny tak, aby pronajímateli pokryly pořizovací cenu majetku, úrok z úvěru a kalkulovanou marži. V případě rovnoměrných splátek, bez navýšení první splátky a bez odkupní ceny se leasingová splátka hrazená koncem měsíce se vypočítá jako:

$$S_m = P \cdot \frac{i \cdot (1+i)^n}{(1+i)^{n-1}} \quad (2)$$

- S_m splátka koncem měsíce
- P pořizovací (rekapitalizovaná) cena
- n počet splátek
- i roční úroková sazba (Valach, 2010)

2.3 Leasingová smlouva

Z právního hlediska představuje leasingová smlouva nepojmenovanou neboli inominátní smlouvu, což znamená, že není upravena zákonem. Při uzavírání leasingové smlouvy se postupuje podle nájemních smluv za využití § 273 Obchodního zákoníku, který umožňuje část obsahu leasingové smlouvy určit také odkazem na všeobecné obchodní podmínky vytvořené Českou leasingovou a finanční asociací. (Valouch, 2012)

Mezi její náležitosti patří zejména identifikace leasingového uživatele a poskytovatele, tzn. název firmy, resp. jméno a příjmení fyzické osoby, uvedení sídla či adresy fyzické osoby, IČ či DIČ aj. Dále smlouva obsahuje určení předmětu leasingu, údaj o pořizovací ceně pronajímaného majetku a datum uzavření smlouvy. Důležitou náležitostí představuje účinnost smlouvy, pokud je odlišná od jejího data uzavření. Tímto datem se rozumí datum předání předmětu leasingové smlouvy uživateli. V neposlední řadě se v leasingové smlouvě objevuje doba trvání leasingového vztahu, údaj o ručení, seznam příloh a nejdůležitější náležitostí jsou podpisy obou smluvních stran. (Valouch, 2012)

2.4 Daňové aspekty leasingu

Důvodem, proč tvoří leasing oblíbenou formu pořizování majetku, je jeho jednoduchost při vyřízení. Pro klienty je také leasing výhodný, jelikož nájemné hrazené za leasing je za podmínek stanovených Zákonem o dani z příjmu daňově uznatelným nákladem (výdajem). Od roku 2008 vzniklo v této oblasti velké množství změn, které výhodnost leasingu snižují. Navíc ZDP stanovuje podmínky, které musí být splněny, aby šlo hrazené nájemné jako daňově uznatelný náklad (výdaj) vůbec uznat. V případě neznalosti těchto podmínek se může stát, že se daňová uznatelnost změní v daňovou neuznatelnost placeného nájemného. Není neobvyklé, že se dříve daňově uznatelné nájemné zpětně mění na daňově neuznatelné v důsledku nesplnění podmínek stanovených ZDP. To může mít negativní dopad v podobě sankcí. (Valouch, 2012)

2.4.1 Leasing a daň z příjmů

Vzhledem k rekodifikaci soukromého práva došlo k úpravě několika termínů, které s leasingem souvisí. Jelikož NOZ upravuje pouze pojem nájem a pacht, došlo počátkem roku 2014 k vymezení finančního leasingu v ZDP §21d. (viz Tabulka 2) (Kout a Líbal, 2017)

Tabulka 2 - Vymezení FL v ZDP

ROK	VZTAH	OBSAH	OZNAČENÍ SMLUVNÍCH STRAN	PLATBY
2013	nájem	svěření nájemci	pronajímatel, nájemce	nájemné
2014	finanční leasing	užívání	vlastník, uživatel	úplata

Zdroj: Vlastní zpracování dle Kout a Líbal, 2017

Finanční leasing představuje pro účely daně z příjmů přenechání hmotného majetku poskytovatelem k užití nájemci za úplatu, jestliže bylo při vzniku leasingové smlouvy sjednáno, že až uplyne sjednaná doba, převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní na uživatele věci za kupní cenu nebo bezúplatně a uživatel má na převod právo. (Valouch, 2012)

Dle ustanovení § 21d odst. 6 ZDP finančním leasingem není přenechání nehmotného majetku a hmotného majetku, který je vyloučen z odepisování. V § 21d odst. 2 ZDP uvádí, že minimální doba finančního leasingu je minimální doba odepisování hmotného majetku, která je uvedena v § 30 odst. 1 nebo doba odepisování podle § 30a nebo 30b v okamžiku uzavření leasingové smlouvy. (viz Tabulka 3)

U hmotného majetku, jenž je zařazen v odpisové skupině 2 až 6 dle přílohy č. 1 k tomu zákonu, je tato doba zkrácena o 6 měsíců. (Strouhal, 2019)

Tabulka 3 - Doba trvání leasingové smlouvy

Odpisová skupina	Doba trvání leasingové smlouvy
1	36 měsíců
2	54 měsíců
3	114 měsíců
4	234 měsíců
5	354 měsíců
6	546 měsíců

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strouhal, 2019

Po skončení leasingu přecházejí vlastnická práva k předmětu leasingu na nájemce. Kupní cena najatého majetku je menší nebo rovna zůstatkové ceně majetku, která je určena k datu jeho prodeje při rovnoměrném odepisování. Odpis je následně vypočítán z pořizovací ceny předmětu leasingu, která je evidovaná u poskytovatele. (Strouhal, 2019)

Aby byly splátky nájemného daňově uznatelné v rámci ZDP, musí poplatník daně z příjmů, kterým je fyzická osoba, zahrnout po ukončení smlouvy předmět leasingu do svého obchodního majetku. První podmínkou pro daňovou uznatelnost hrazených splátek nájemného je minimální doba trvání leasingu. Další významnou podmínku představuje převod vlastnických práv k předmětu leasingu z poskytovatele na nájemce. K tomuto převodu dochází odkoupením majetku uživatelem. (Strouhal, 2019)

2.4.2 Leasing a DPH

Povinnost přiznat a zaplatit daň na výstupu vzniká pro poskytovatele dnem uskutečnění zdanitelného plnění, který je stanoven jako den přenechání zboží k užívání podle § 13 odst. 3 Zákona o DPH. Datum přenechání zboží k užívání by mělo vyplývat z leasingové smlouvy či předávacího protokolu. Poskytovatel leasingu má povinnost k tomuto datu přiznat DPH na výstupu, kdežto uživatel leasingu uplatňuje jednorázový odpočet DPH. Povinnost vystavit daňový doklad má plátce neboli poskytovatel leasingu do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění. Náležitosti, které musí obsahovat daňový doklad, jsou vymezené ZDPH. Údaje na nich uvedené jsou potřebné pro budoucí kontrolu správnosti uplatnění daně na výstupu u poskytovatele, ale také pro kontrolu správnosti uplatněného nároku na odpočet daně na straně příjemce. (Strouhal, 2019)

Výše daně z přidané hodnoty je vypočítána z celkové hodnoty všech splátek, které byly zaplacený v průběhu leasingu, včetně částky, za níž bude předmět leasingu po ukončení smlouvy odkoupen nájemcem. Základ daně tedy představuje vše, co má poskytovatel obdržet za uskutečněné zdanitelné plnění, vyjma daně za toto zdanitelné plnění. Sjednané leasingové splátky nemají na uplatnění daně z přidané hodnoty žádný dopad, jelikož v průběhu doby trvání leasingu již splátky DPH neobsahují.

Daň na vstupu a na výstupu tedy nájemce a poskytovatel řeší na počátku leasingového vztahu. Nárok na odpočet daně může být uplatněn na základě přijaté faktury. (Strouhal, 2019)

2.5 Účetní aspekty leasingu

V případě účetního pohledu na finanční leasing je nutno akceptovat zákonné normy, které se týkají pořízení majetku na základě pronájmu, kdy po skončení doby pronájmu dojde k odkoupení předmětu leasingu nájemcem. Nejdůležitějším zákonem týkající se účetní problematiky je Zákon o účetnictví. Dalšími právními normami jsou například ZDP, ZDPH aj. (Strouhal, 2019)

Poskytovatel předmětu leasingu musí leasing uvést ve své rozvaze jako aktivum a účtuje o jeho odpisech. Na druhé straně uživatel zaeviduje majetek pořízený leasingem v podrozvahové evidenci, kde na základě podnikatelského účtového rozvrhu zachycuje tuto skutečnost. Předmět finančního leasingu je v podrozvahové evidenci evidován jako užívání najatého majetku a souvztažně jako vznik dlouhodobého závazku. Pro podnik je vhodné vytvořit pro předmět leasingu evidenční kartu, na které jsou uvedeny informace nutné ke kontrole výpočtů a účtování. (Strouhal, 2019)

2.5.1 Akontace

V praxi může nastat situace, kdy na počátku leasingu platí uživatel vyšší částku, která je označována jako akontace. Po ní uživatel hradí lineární či rozdílně vysoké splátky. Jelikož pojem akontace není v naší legislativě upraven, je bezpodmínečně nutné, aby bylo v leasingové smlouvě jasně definováno, co se pojmem akontace rozumí. (Strouhal, 2019)

2.5.2 Leasingové nájemné z hlediska ZDP

Z hlediska daňové uznatelnosti leasingového nájemného je třeba vycházet z ustanovení § 24 a § 25 ZDP a je povinnost dodržovat zásadu časového rozlišování nájemného. Zásada časového rozlišení nájemného znamená, že jako daňový náklad (výdaj) v případě nájemce či daňový výnos (příjem) v případě leasingové společnosti je vykázána pouze ta část nájemného, která s tímto zdaňovacím obdobím časově souvisí. Povinnost časového rozlišování nájemného mají všechny účetní jednotky, které vedou účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví. (Valouch, 2012)

Účtování na straně nájemce

V případě účtování nájemného na straně nájemce jsou využity účty 221 (bankovní účet), 381 (náklady příštího období) a 518 (ostatní služby). Pokud nájemce dle ZoÚ vede účetnictví, má povinnost nájemné časově rozlišovat. V tabulce č. 4 je naznačen způsob, jak se jednotlivé účetní operace zobrazí v účetním deníku nájemce. V lednu 2016 byl vydán nový standard IFRS 16 Leasingy, jenž výrazně pozměnil účtování a vykazování leasingů na straně nájemce. Důvodem k vytvoření nového standardu byl fakt, že podle předešlé úpravy nebyly aktiva a pasiva z operativních leasingů vykazovány v rozvaze nájemce, což hrubě zkreslovalo vypovídací schopnost rozvahy. (Krupová, 2017)

Tabulka 4 - Účtování na straně nájemce

Popis účetní operace	Má dáti	Dal
Úhrada nájemného z BÚ	381	221
Převod části nájemného do N	518	381

Zdroj: Vlastní zpracování dle Valouch, 2012

Účtování na straně pronajímatele

V opačném případě se účtuje na straně pronajímatele na účty 221 (bankovní účet), 384 (výnosy příštích období) a 602 (tržby za služby). Tabulka č. 5 zachycuje účetní operace, které účtuje pronajímatel.

Tabulka 5 - Účtování na straně pronajímatele

Popis účetní operace	Má dáti	Dal
Úhrada nájemného z BÚ	221	384
Převod části nájemného do N	384	602

Zdroj: Vlastní zpracování dle Valouch, 2012

2.6 Výhody a nevýhody finančního leasingu

Pro zhodnocení, jaké výhody a nevýhody finanční leasing přináší, je nutno brát v úvahu konkrétní ekonomické podmínky podniku, podmínky stanovené v leasingové smlouvě, daňovou uznatelnost nákladů, které se pojí s leasingem aj. Nájemce by měl porovnat příjmy a náklady plynoucí z leasingu a vyhodnotit je. (Strouhal, 2019)

Podíl cizích zdrojů se formálně využitím leasingového financování nezvyšuje, přesto má vliv na kapitálovou strukturu podniku. Přílišné využívání leasingu může výrazně ovlivnit podnikovou stabilitu a finanční riziko, proto rozhodování o jeho využití patří k důležitým strategickým rozhodovacím procesům, které by měla rozhodnout nejvyšší řídicí úroveň podniku. (Valach, 2010)

Základní výhodou finančního leasingu je:

- rychlé vyřízení leasingové smlouvy;
- možnost okamžitého používání předmětu leasingu;
- na pořízení předmětu leasingu není nutný počáteční kapitál;
- inflační riziko nese poskytovatel;
- nezvyšuje zadluženost podniku;
- možnost snížení základu daně o leasingové splátky aj.

Mezi nevýhody finančního leasingu patří:

- náklady leasingového financování na pořízení majetku jsou obvykle vyšší než pořízení majetku úvěrem či z interních zdrojů;
- po ukončení finančního leasingu přechází do vlastnictví nájemce téměř odepsaný majetek;
- nebezpečí bankrotu leasingové společnosti;
- omezení vlastnických práv uživatele;
- v leasingových splátkách je obsažen zisk poskytovatele;
- riziko odcizení majetku nese uživatel. (Strouhal, 2019)

3 Úvěr

Poskytování úvěrů představuje jednu ze základních činností, které banky svým klientům nabízejí. Úvěr je bankovní produkt, který umožňuje klientům bank získat finanční prostředky. V případě komerčních bank jsou úvěry rozhodující částí aktiv, které jsou značně rizikové, ale za to přinášejí vyšší výnosy. Základním zdrojem příjmů komerčních bank jsou úrokové platby spjaté s úvěrem. Výše úrokových sazeb, za kterou komerční banky poskytují úvěry, jsou ovlivněny likviditou úvěru, jeho rizikem a dobou splatnosti. Objem úvěrů poskytovaný bankami je v České republice regulován Českou národní bankou. (Polouček, 2013)

3.1 Druhy úvěrů

Úvěry je možné členit dle několika kritérií. Při jejich členění je vycházeno z charakteristických vlastností úvěrů, které se následně pro klienty různým způsobem kombinují. Obecně rozlišujeme úvěry podle toho, zda se jedná o poskytnutí peněz, či pouze o záruku za závazky klienta, podle toho, na jak dlouhé období je úvěr poskytnut, jakým způsobem je úročen a v jaké měně je poskytnut. Dále jsou úvěry členěny dle účelu, způsobu čerpání, způsobu splácení, zajištění a v neposlední řadě dle ekonomického subjektu, kterému bude úvěr poskytnut. (Rejnuš, 2014)

Dle možnosti, zda banka poskytne klientovi peněžní prostředky, nebo za něj převezme záruku, se rozlišují následující druhy úvěrů:

- Peněžní úvěry – úvěry, kdy klient získá od banky sjednanou peněžní částku, kterou musí následně splatit dohodnutým způsobem.
- Závazkové úvěry – úvěry charakteristické tím, že se banka zaváže za svého klienta uhradit jeho závazek vůči třetí osobě, pokud klient neuhradí závazek sám. (Rejnuš, 2014)

Dle délky, na kterou se úvěry poskytují, se rozlišují tyto druhy úvěrů:

- Krátkodobé úvěry – úvěry, jenž se poskytují maximálně na dobu jednoho roku.
- Střednědobé úvěry – délka splatnosti střednědobých úvěrů činí od 1 roku do 5 let.
- Dlouhodobé úvěry – splatnost dlouhodobých úvěrů je stanovena na 5 a více let. (Rejnuš, 2014)

Dle způsobu úročení jsou úvěry členěny na:

- Fixně úročené úvěry – úvěry, které jsou po celou svou dobu trvání úročeny pevnou úrokovou sazbou.
- Variabilně úročené úvěry – po celou dobu trvání jsou úvěry úročeny pohyblivě dle sjednaných podmínek. (Rejnuš, 2014)

Dle aspektu, zda byl úvěr zřízen v tuzemské či cizí měně, rozlišujeme úvěry na:

- Úvěry v domácí měně;
- Úvěry v cizí měně. (Rejnuš, 2014)

Z hlediska ekonomického subjektu, kterému je úvěr poskytnut, existují tyto druhy úvěrů:

- Mezibankovní úvěry – krátkodobé úvěry, které si poskytují banky vzájemně mezi sebou.
- Komunální úvěry – tento typ střednědobých až dlouhodobých účelových úvěrů bývá poskytnut obcím, městům a vyšším samosprávným celkům.
- Podnikatelské úvěry – poskytují se firmám v souvislosti s jejich podnikatelskou činností.
- Úvěry poskytnuté občanům – úvěry osobní či spotřební, které jsou poskytované domácnostem. (Rejnuš, 2014)

Dle účelu použití jsou klasifikovány úvěry na:

- Investiční úvěry – podnikatelské úvěry, které slouží k financování investic soukromých podnikatelů a organizací.
- Provozní úvěry – slouží k financování provozních potřeb firem i podnikatelů.

- Sanační úvěry – poskytují se v případě, pokud se firma s úvěrem ocitne v existenčních problémech a obchodní banka se rozhodne ji z těchto problémů pomoci.
- Spotřebitelské úvěry – úvěry, jež jsou poskytnuté domácnostem na předem stanovené spotřebitelské zboží.
- Osobní úvěry – úvěry, které jsou poskytnuté jednotlivým občanům, aniž by byl sjednán účel jejich použití. (Rejnuš, 2014)

Dle způsobu čerpání se úvěry člení na:

- Úvěry čerpané jednorázově – klient obchodní banky je povinen vyčerpat tento úvěr najednou neboli jednorázově.
- Úvěry čerpané postupně – úvěr je čerpán postupně podle předem stanoveného časového plánu.
- Úvěry čerpané dle individuálních potřeb klienta – čerpání tohoto druhu úvěrů je závislé na individuálních potřebách bankovního klienta. (Rejnuš, 2014)

Dle způsobu splácení jsou úvěry rozlišeny na:

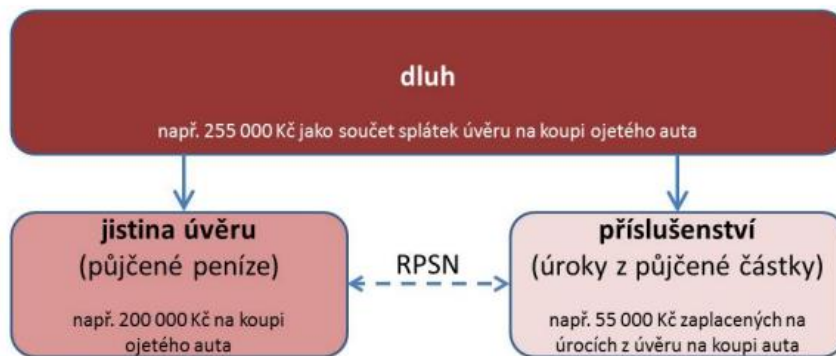
- Úvěry splacené jednorázově – úvěry, které jsou splaceny naráz v okamžiku splatnosti.
- Úvěry splacené postupně – úvěry, které jsou splaceny dle dohodnutého harmonogramu.
- Úvěry umožňující mimořádné splátky či předčasné umoření dluhu – úvěry umožňující klientům urychlit splacení dlužné částky pomocí mimořádných splátek.
- Flexibilní úvěry s možností změny velikosti splátek – úvěr, v rámci něhož má dlužník s obchodní bankou domluveno, že může v průběhu úvěrové smlouvy měnit bez postihu velikost splátek. (Rejnuš, 2014)

Dle možnosti a způsobu zajištění jsou úvěry klasifikovány jako:

- Nezajištěné úvěry – druh úvěr, který není zajištěn proti nesplacení.
- Zajištěné úvěry – v případě zajištěných úvěrů provádí banka bonitu a spolehlivost klienta a zajímá se o jejich věcné i osobní zajištění. (Rejnuš, 2014)

3.2 Cena úvěru

Cenou úvěru se rozumí celková částka, kterou klient zaplatí za zapůjčené peněžní prostředky za celou dobu trvání úvěru. Zahrnuje zaplacené úroky a ostatní poplatky, které se pojí s úvěrem. Pokud si člověk vezme úvěr, vzniká mu dluh. Dluh představuje povinnost něco udělat či zaplatit. Obsahuje v sobě jistinu úvěru, což je částka, která byla bankou poskytnuta, a jeho příslušenství. (viz obr. 3) Příslušenství představuje odměnu bance za to, že poskytla úvěr a jsou jím zejména úroky. (Ministerstvo financí ČR, 2019)

Obrázek 3 - Tvorba dluhu
Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2019

3.2.1 Úroková sazba

Dle ekonomického hlediska jsou rozlišeny úrokové sazby na nominální a reálné. Nominální úroková sazba je sazba, která je uváděna explicitně ve smlouvách o úvěru či vkladu. Reálná úroková sazba vzniká tzv. deflováním nominální úrokové sazby, což znamená, že ji v případě úvěru snížíme o oslabení reálné hodnoty půjčované peněžní částky během období, na které je půjčována. V případě vkladů vzniká reálná úroková míra snížením o oslabení reálné hodnoty vkládané peněžní částky během období, na které je vkládána. Oslabení reálné hodnoty, tj. kupní síly peněžní částky za určité období, se rovná inflaci za toto období. (ČNB, 2020)

3.2.2 Roční procentní sazba nákladů

Roční procentní sazba nákladů neboli RPSN postihuje celkové náklady spotřebitelského úvěru pro spotřebitele. Ukazatel RPSN objektivně posuzuje nákladovost, a tedy i výhodnost spotřebitelského úvěru. Jeho smyslem je srovnání nabídek od různých finančních institucí. Při výpočtu RPSN se vedle výpůjční úrokové sazby a struktury splátek jistiny a úroků berou v úvahu také:

- a) poplatky za posouzení žádosti o úvěr,
- b) administrativní poplatky,
- c) poplatky spojené s vedením úvěrového účtu,
- d) provize,
- e) poplatky za pojištění klienta. (ČNB, 2020)

3.3 Úvěrová smlouva

Úvěrová smlouva je obchodněprávní závazkový vztah, jenž byl do 31. 12. 2013 upraven v § 497 až 507 ObchZ. Od 1. 1. 2014 se úvěrová smlouva řídí zákonem č. 89/2012 Sb. Smlouva o úvěru představuje závazek věřitele poskytnout dlužníkovi peněžní prostředky a na straně druhé závazek dlužníka peněžní prostředky ve sjednané době splatit včetně úroků. (zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník)

3.3.1 Náležitosti úvěrové smlouvy

Úvěrová smlouva má své přesně stanovené náležitosti. Jedná se o tyto konkrétní náležitosti:

- identifikace obou stran,
- celková částka úvěru,
- určení měny,
- závazek věřitele poskytnout dlužníkovi určitou peněžní částku,
- závazek dlužníka splatit věřiteli peněžní částku včetně úroků. (zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník)

3.4 Daňové aspekty úvěru

Subjekty, pro které se nejvíce jako vhodné financovat majetek pomocí leasingu nebo v hotovosti, využívají nejčastěji úvěrové financování. V případě, kdy podnikatelský subjekt využije právě tuto formu, dochází k navýšení pasiv v rozvaze, jelikož veškeré úvěry a finanční výpomoci mají pasivní charakter. (Valouch, 2012)

Z hlediska daňových dopadů koupě na úvěr platí, že za podmínek stanovených ZDP jsou daňově uznatelným nákladem u úvěru placené úroky. Dalším daňově uznatelným nákladem mohou být při splnění podmínek ZDP poplatky za vedení a uzavření úvěrového účtu. V případě koupě majetku na úvěr je možné zahrnout do daňově uznatelných nákladů i daňové odpisy. (Valouch, 2012)

3.4.1 Odpisování majetku

Dle § 26 odst. 2 a) ZDP se hmotným odepisovaným majetkem rozumí movitý majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a s dobou užívání delší než jeden rok. Odepisovat se dále může majetek v § 26 odst. 2 b) – f), v němž se nachází budovy, domy a byty, stavby, pěstitelské celky trvalých porostů, dospělá zvířata a jejich skupiny a další majetek vyznačen v odst. 3. Odpisování představuje zahrnutí odpisů z hmotného evidovaného majetku do nákladů firmy. Odpisy jsou vymezené v ZDP přesněji v § 23 odst. 6, § 24 odst. 2 a odst. 15. § 26 vymezuje odpisy hmotného majetku, v § 30 nalezneme doby odpisování pro jednotlivé odpisové skupiny. ZDP se zabývá daňovými odpisy, a to jak lineárními, tak zrychlenými. V § 31 ZDP jsou vymezeny postupy pro sestavení vzorců pro výpočty odpisů, stejně tak jako odpisové sazby pro jednotlivé odpisové skupiny v případě rovnoměrného odpisování. V případě využití zrychlených odpisů se postupuje podle § 32, kde jsou opět vymezeny postupy pro sestavení vzorce i odpisové sazby. Odpisy se zabývá i § 40 zákona o dani z příjmu. Pro zatřídění majetku je využito šesti příslušných odpisových skupin. (Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů)

3.4.2 Úvěr a DPH

Pro posouzení správné implementace příslušného ustanovení 6. směrnice o DPH je nutné nejprve porovnat celkové příslušné ustanovení směrnice a k němu poté přiřadit odpovídající ustanovení českého zákona. Porovnáním těchto dvou aspektů lze konstatovat, že 6. směrnice o DPH stanovuje, že osvobození se uplatňuje v případě poskytování a sjednávání úvěrů a je bezpodmínečné. Český zákon stanovuje, že kromě úvěrů se osvobození se vztahuje zároveň i na půjčky. (Pátek, 2008)

3.5 Účetní aspekty úvěru

Krátkodobé úvěry jsou účtovány v účtové skupině 2, která se nazývá Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky. Konkrétně se krátkodobé úvěry nachází v účtové skupině 23 s názvem Krátkodobé úvěry. (viz Tabulka 6) V rozvaze jsou pak krátkodobé úvěry vykazovány v položce C.II.2. Závazky k úvěrovým institucím. Krátkodobými úvěry jsou chápány úvěry se splatností do jednoho roku, ale také tu část dlouhodobých úvěrů, která je v následujícím účetním období splatná. (Strouhal, 2019)

Tabulka 6 - Účtování krátkodobého úvěru

Číslo účetní operace	Popis účetní operace	Má dáti	Dal
1	VÚÚ - poskytnutí úvěru	261	231
2	VBÚ - přijetí úvěru na BÚ	221	261
3	Splátka úvěru	231	221
3a	Poplatky	562	221

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strouhal, 2019

Dlouhodobé úvěry jsou účtovány v účtové skupině 4, přesněji v účtové skupině 46, která je nazvána Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím. (viz Tabulka 7) V rozvaze jsou pak dlouhodobé úvěry vykazovány v položce C.I.2. Závazky k úvěrovým institucím. Dlouhodobé úvěry jsou úvěry, které mají splatnost delší než jeden rok. (Strouhal, 2019)

Tabulka 7 - Účtování dlouhodobého úvěru

Číslo účetní operace	Popis účetní operace	Má dáti	Dal
1	VÚÚ - poskytnutí úvěru	261	461
2	VBÚ - přijetí úvěru na BÚ	221	261
3	Splátka úvěru	461	221
3a	Poplatky	562	221

Zdroj: Vlastní zpracování dle Strouhal, 2019

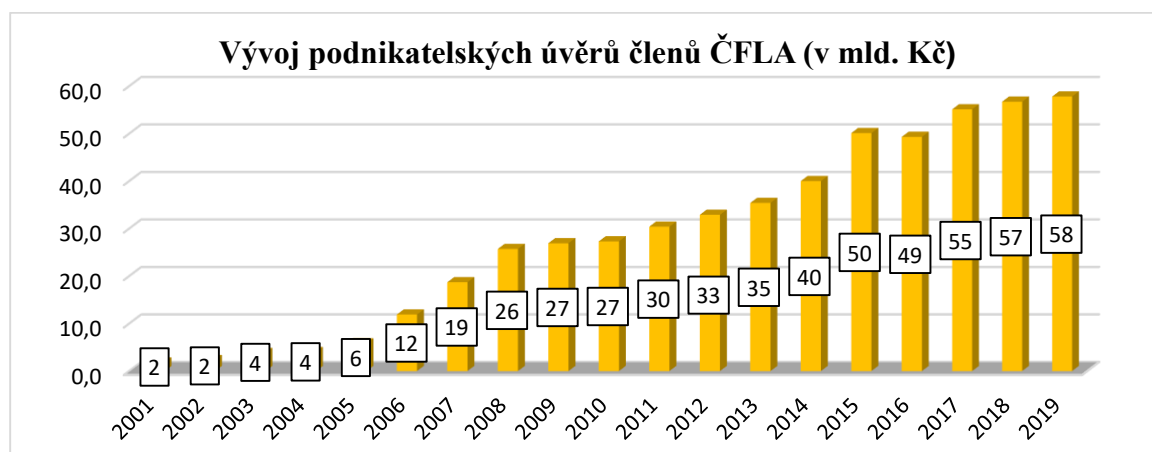
4 Komparace finančního leasingu a bankovního úvěru

Financování podnikových investic prostřednictvím finančního leasingu je úvěrovému financování velmi podobné. Pokud se zvyšuje podíl úvěrů a leasingu v případě pořizování investic, je s tím spojeno i zvyšující se finanční riziko podniku. Jak v případě úvěru, tak v případě leasingu, se podnik zavázal ke splácení určité finanční výše, která zahrnuje úmor a úrok. V obou případech má neschopnost splácet tyto splátky negativní vliv na platební situaci podniku, což může vést k hrozbě konkurzu a úpadku. (Valach, 2010)

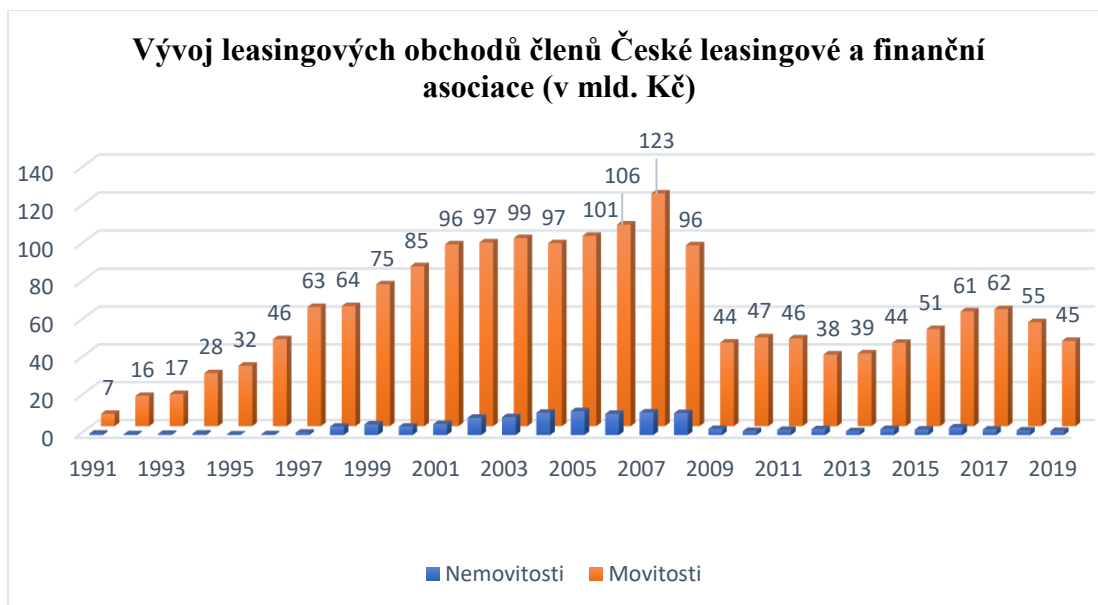
Na druhé straně je mezi leasingem a úvěrem řada odlišností. Při financování prostřednictvím úvěru se pořizovaný majetek stává vlastnictvím podniku. Podnik pořízený majetek odepisuje a hradí úmor a úrok. Při finančním leasingu zůstává majetek ve vlastnictví leasingové společnosti, která majetek zároveň odepisuje. Společnost hradí leasingové splátky a marží leasingové společnosti. U leasingového financování je možnost odkupu majetku na konci, a naopak navýšení prvních splátek na počátku leasingu. (Valach, 2010)

4.1 Porovnání poskytování finančního leasingu a úvěru na území ČR

Využívání finančního leasingu na našem území klesá a leasingové společnosti už většinou klasický finanční leasing neposkytují. Většina z oslovených leasingových společností nabízí místo finančního leasingu, který dříve nabízela, klasický podnikatelský úvěr, případně ve velké míře nabízí leasing operativní. (viz Graf 1 a Graf 2)

Graf 1- Vývoj podnikatelských úvěrů členů ČFLA
Zdroj: Vlastní zpracování dle ČFLA, 2020

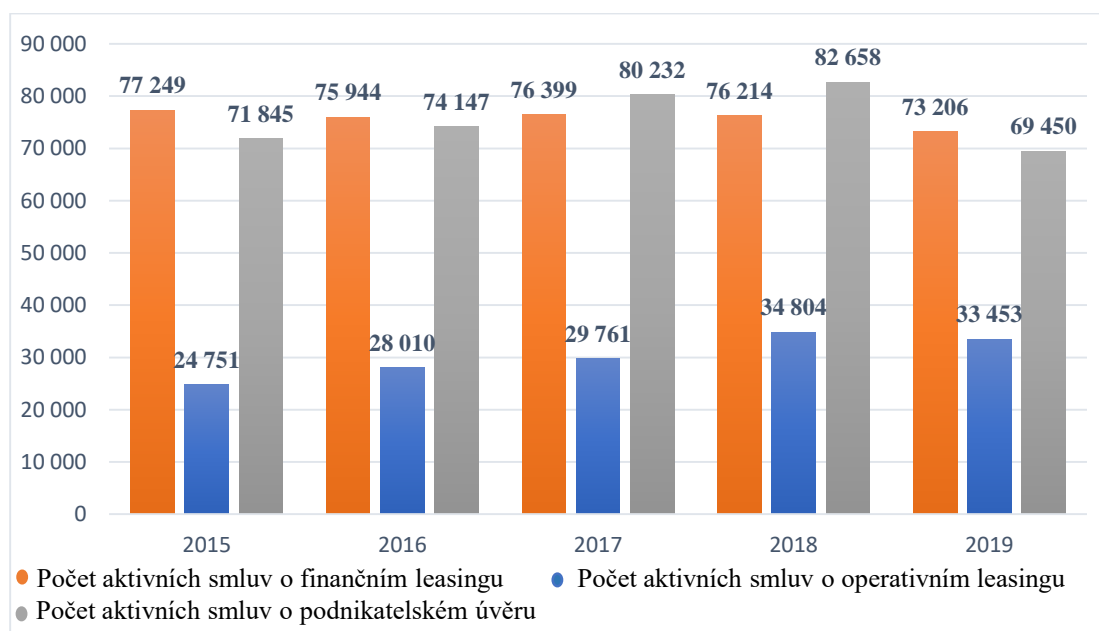
Graf 2 - Vývoj leasingových obchodů členů ČLFA
Zdroj: Vlastní zpracování dle ČLFA, 2020

Z grafu č. 1, který zachycuje podnikatelské úvěry členů České leasingové a finanční asociace, je zřejmá jejich dlouhodobá rostoucí tendence. V roce 2019 vzrostly úvěrové obchody na 58 miliard Kč, což je o 6,86 mld. Kč více než ve stejném období v roce 2018, meziroční růst úvěrového financování vzrostl o 13,5 %. Úvěrové obchody poskytovalo 22 členských společností ČLFA. Ve stejném roce poskytli členové České leasingové a finanční asociace celkem 69 450 úvěrů, což je o 525 smluv více než v roce 2018. Průměrná výše úvěru činila 832 828 Kč. (ČLFA,2020)

Z grafu č. 2 je patrné, že na celkovém objemu leasingu se značně podílejí obchody s movitým majetkem, oproti tomu obchody s nemovitým majetkem představují velmi malou část. Leasingové obchody členů České leasingové a finanční asociace dosáhly svého maxima v roce 2007, kdy se jejich hodnota pohybovala kolem 123 miliard Kč. V tomto roce bylo leasingové financování nabízeno v podmínkách stupňujícího se ekonomického růstu, který zvýšil poptávku po tomto produktu. Na leasingové financování měly pozitivní vliv nízké úrokové sazby, pokles nezaměstnanosti a růst spotřebitelské poptávky. Všechny tyto faktory zapříčinily první dvouciferný růst trhu leasingových obchodů movitých věcí. Rok 2008 s sebou přinesl zhoršené prostředí pro vývoj nebankovních finančních produktů. Poptávku po leasingu ovlivnilo klesající tempo růstu ekonomiky a s tím spojený pokles investic a pokles výdajů domácností. V roce 2009 došlo k výraznému poklesu poptávky po leasingovém financování v důsledku recese. Recese zapříčinila pokles HDP o 3,9 %, snížení

úrokových sazeb a zpřísnění opatření pro výběr nejbonitnějších klientů. Nejnižších hodnot dosáhly leasingové obchody v roce 2012, kdy jejich výše činila pouhých 38 miliard Kč. Od roku 2017 do roku 2019 leasingové obchody opět klesaly a ustálily se na výši 45 miliard Kč. V tomto roce hospodářství v České republice rostlo v důsledku růstu spotřeby domácností, investiční aktivity a růstu HDP o 2,6 %. Zvýšil se také podíl úvěrového financování na obchodech leasingových společností. (ČLFA, 2020)

Česká leasingová finanční asociace dále uvedla: „Celkové výsledky byly významně ovlivněny skutečností, že společnost ŠkoFIN s.r.o. ukončila k 31. 3. 2019 členství v ČLFA. U komodit a produktů, u kterých ŠkoFIN v r. 2018 vykázal výsledky, byly jeho údaje za toto období odečteny, aby nedošlo ke zkreslení vývojových trendů.“

Graf 3 - Počet aktivních smluv mezi lety 2015-2019

Zdroj: Vlastní zpracování

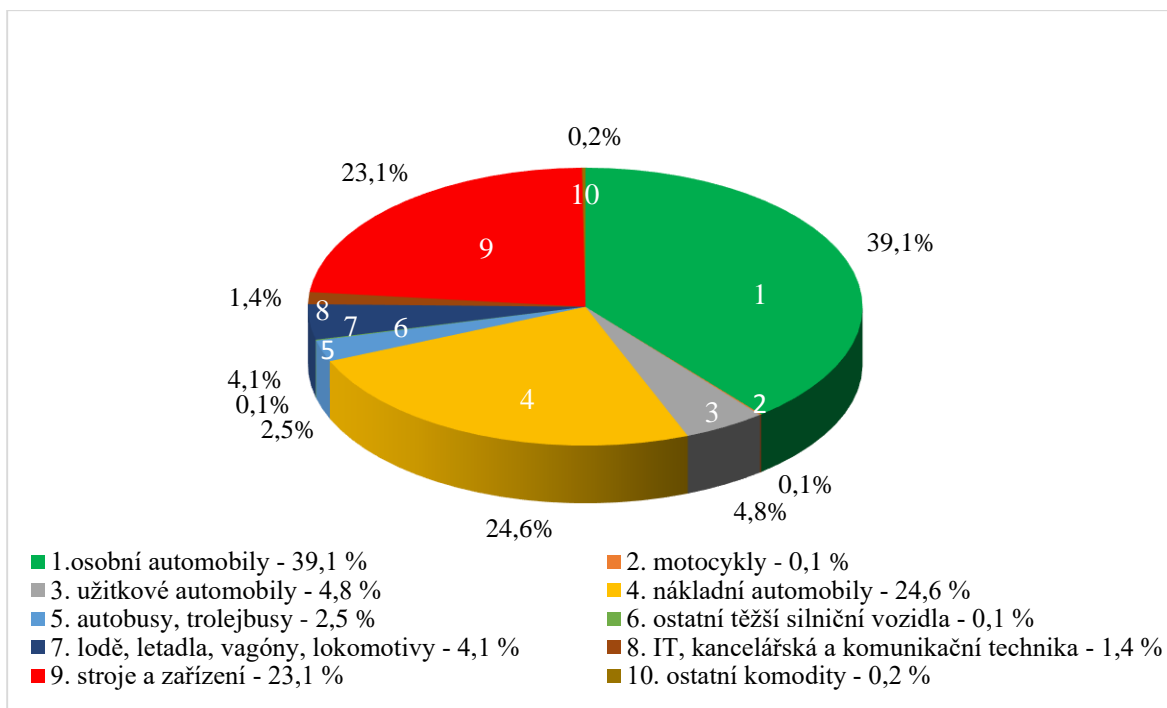
Graf č. 3 vykazuje jednotlivé objemy smluv finančního leasingu, operativního leasingu a podnikatelského úvěru. V roce 2015 výrazně vzrostl podíl operativního leasingu oproti předešlému roku na celkovém trhu leasingového financování movitých investic, jeho podíl představoval 53,4 %. Počet meziročně uzavřených smluv meziročně vzrostl o 22,2 %. Celkem za rok 2015 zaznamenala Česká leasingová a finanční asociace 77 249 aktivních smluv o finančním leasingu, 24 751 aktivních smluv o operativním leasingu a 71 845 smluv o podnikatelských úvěrech. Objem úvěrového financování meziročně vzrostl o 25,3 % a průměrná výše poskytnutého úvěru činila přibližně 697 459 Kč.

V roce 2016 meziročně výrazně vzrostl podíl operativního leasingu na celkovém leasingovém financování movitých věcí, a to na 60,1 %. Část poptávky byla stále spojena se značnými riziky, a proto nemohla být vlivem obezřetných kritérií hodnocení zákazníka i financovaného majetku přijata. Z tohoto důvodu poklesl počet aktivních smluv finančního leasingu na 75 944, počet aktivních smluv operativního leasingu vzrostl na 28 010, počet smluv o úvěru dosáhly v roce 2016 počtu 74 147. Počet poskytnutých úvěrů se meziročně navýšil o 3,2 % a průměrná výše úvěru činila 665 521 Kč.

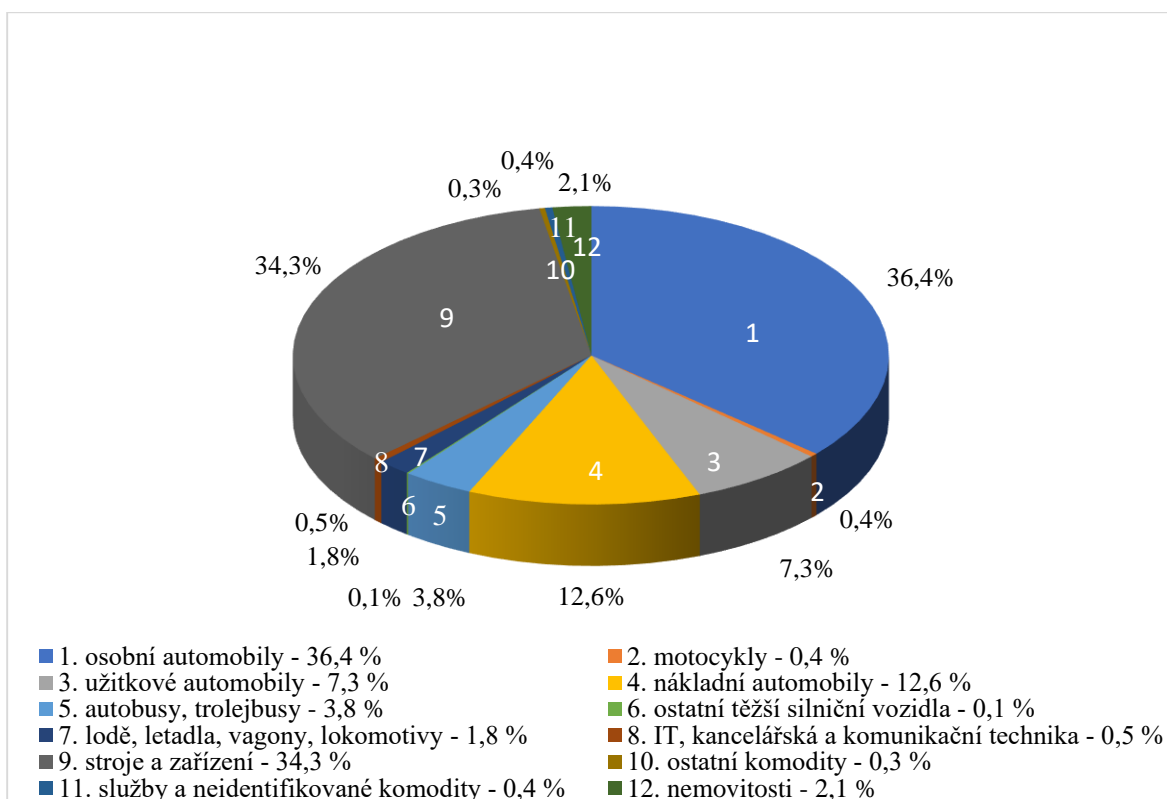
Rok 2017 s sebou opět přinesl zvýšený podíl úvěrového financování na obchodech leasingových společností a opět se meziročně navýšil podíl operativního leasingu na celkovém leasingovém financování movitého majetku na 62 %. Počet aktivních smluv o finančním leasingu se zvýšil na 76 399, objem aktivních smluv o operativním leasingu na 29 761 a objem úvěrového financování se výrazně navýšil na počet 80 232.

Rok 2018 je spojen se zvýšením podílu úvěrového financování na obchodech leasingových společností. Množství poskytnutých úvěrů meziročně vzrostlo o 2 426 smluv a průměrná výše poskytnutého úvěru dosahovala 686 192 Kč. Počet aktivních smluv o finančním leasingu činil v roce 2018 76 214, počet aktivních smluv o operativním leasingu dosáhl výše 34 804 a počet smluv úvěrového financování vzrostl až na 82 658.

Rok 2019 byl výrazně ovlivněn poklesem prodeje osobních vozidel a ukončením členství společnosti ŠkoFIN s.r.o. v ČLFA. Vlivem těchto faktorů poklesl počet aktivních smluv finančního leasingu na 73 206, počet aktivních smluv operativního leasingu se snížil na 33 453 a počet úvěrového financování činil 69 450. Ve stejném roce činila průměrná výše úvěru 832 828 Kč. Zvýšil podíl úvěrového financování na obchodech leasingových společností a došlo k mírnému růstu podílu operativního leasingu na celkovém leasingu movitého majetku. (ČLFA, 2020)

Graf 4- Zaměření leasingu movitých věcí členů ČLFA v roce 2019 dle komodit
Zdroj: Vlastní zpracování dle ČLFA, 2020

Graf 5- Zaměření podnikatelských úvěrů členů ČLFA v roce 2019 dle komodit
Zdroj: Vlastní zpracování dle ČLFA, 2020

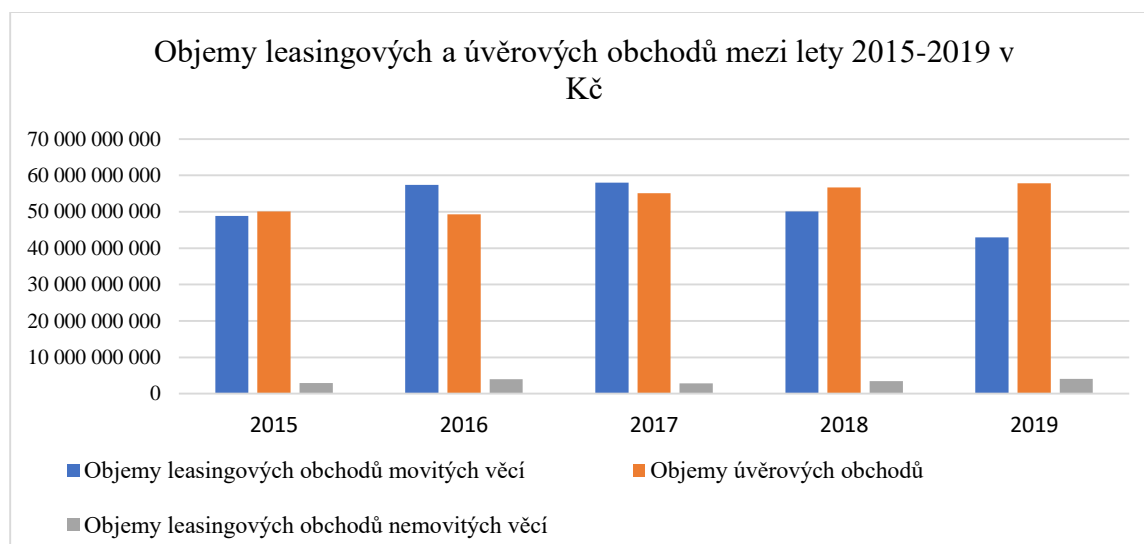
Graf č. 4 zobrazuje zaměření leasingu movitých věcí dle komodit. Největší část představoval v roce 2019 leasing osobních automobilů, kdy jeho výše činila 39,1 % z celkového objemu leasingu movitých věcí. Vysoký podíl činil také leasing nákladních automobilů, který se na celkovém objemu leasingu movitých věcí podílel 24,6 %. Třetí místo zaujímá leasing strojů a zařízení s 23,1 %. Ostatní komodity jsou zastoupeny již méně, nicméně je třeba zmínit leasing užitkových automobilů a leasing lodí, letadel, vagónů a lokomotiv, jejichž podíl na leasingu movitých věcí převyšuje 4 %. Oproti roku 2018 se leasing osobních automobilů snížil o 8,1 %, naopak leasing nákladních automobilů vzrostl o 2,7 % a leasing strojů a zařízení zaznamenal růst o 2,8 %.

Graf č. 5 zaznamenává zaměření podnikatelských úvěrů podle komodit v roce 2019. První místo zaujímaly úvěry poskytnuté na osobní automobily, jejichž podíl na celkovém objemu podnikatelských úvěrů činil 36,4 %. V těsné blízkosti následují se 34,3 % podnikatelské úvěry poskytnuté na stroje a zařízení. Třetí místo zaujímají podnikatelské úvěry poskytnuté na nákladní automobily, jejichž podíl na celkovém objemu představuje 12,6 %. Užitkové automobily se na objemu podnikatelských úvěrů podílejí 7,3 %, ostatní komodity zaujímají velmi malý podíl. Oproti roku 2018 byl zaznamenán pokles podílu podnikatelských úvěrů poskytnutých na osobní automobily o 6,6 %, naopak růst byl zaznamenán u strojů a zařízení o 4,7 %.

Tabulka 8 - Objemy leasingových a úvěrových obchodů mezi lety 2015-2019

Rok	Objem leasingových obchodů movitých věcí	Objem úvěrových obchodů	Objem leasingových obchodů nemovitých věcí
2015	48 910 000 000 Kč	50 110 000 000 Kč	2 900 000 000 Kč
2016	57 360 000 000 Kč	49 350 000 000 Kč	4 020 000 000 Kč
2017	58 050 000 000 Kč	55 080 000 000 Kč	2 860 000 000 Kč
2018	50 100 000 000 Kč	56 720 000 000 Kč	3 470 000 000 Kč
2019	43 010 000 000 Kč	57 840 000 000 Kč	4 070 000 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6 - Objemy leasingových a úvěrových obchodů mezi lety 2015-2019 v Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2015 činil u leasingu movitých věcí souhrn pořizovacích cen bez DPH 48,91 mld. Kč. Objem leasingových obchodů s nemovitostmi dosáhl výše 2,9 mld. Kč a celková výše podnikatelských úvěrů činila 50,11 mld. Kč. V roce 2016 činil souhrn pořizovacích cen bez DPH u leasingu movitých věcí 57,36 mld. Kč a u nemovitostí 4,02 mld. Kč, což představuje zvýšení o 38,7 % oproti roku 2015. Ve stejném roce dosáhl objem úvěrových obchodů 49,35 mld. Kč. V roce 2017 dosáhl objem leasingových obchodů movitých věcí 58,05 mld. Kč, objem leasingových obchodů nemovitostí zaznamenal pokles na 2,86 mld. Kč a objem úvěrových obchodů zaznamenal zvýšení na 55,08 mld. Kč. V roce 2018 se objem leasingových obchodů s movitými věcmi snížil na 50,1 mld. Kč, objem leasingových obchodů s nemovitostmi se zvýšil na 3,47 mld. Kč a objem úvěrových obchodů činil 56,72 mld. Kč. Rok 2019 s sebou přinesl objem finančních obchodů s movitými věcmi ve výši 43,01 mld. Kč, s nemovitými věcmi ve výši 4,07 mld. Kč a objem úvěrových obchodů vzrostl na 57,84 mld. Kč. (viz graf č. 6)

5 Představení společnosti

Prometheus Nymburk s.r.o. je firma, jež vznikla 7. listopadu 2008, a od té doby je významným poskytovatelem služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zároveň zajišťuje pravidelné roční kontroly všech typů hasicích přístrojů a dodání stanovených druhů hasicích přístrojů či požárních hlásičů. Firma působí v Mladé Boleslavi, Kolíně, Praze, Poděbradech, Kutné Hoře, Nymburce, Milovích a Brandýse nad Labem. Prometheus Nymburk s.r.o. má dva společníky, kteří jsou zároveň statutárním orgánem.

Prvním společníkem a jednatelem firmy je pan Milan Nekolný, který je odborně způsobilou osobou v oblasti požární ochrany a v prevenci rizik. Zároveň je znalcem v požární ochraně. Druhým společníkem je pan Zdeněk Vocásek, který je specialistou bezpečnosti práce a ve firmě má na starosti také problematiku týkající se ochrany veřejného zdraví. Základní kapitál firmy činí 200 000 Kč, vklad obou ze společníků činil tedy 100 000 Kč. Poslední osobou, kterou je nutno zmínit, je paní Božena Nekolná, která sice nezajišťuje odborné oblasti v podniku, nicméně má na starosti vedení hlavní kanceláře včetně všech administrativních a provozních činností s tím spojených. Paní Nekolná má dlouholetou praxi v oblasti státní správy.

5.1 Realizace investice

Pro účel poskytování kvalitnějších a rychlejších služeb se podnik rozhodl pořídit nový osobní automobil Škoda Scala, který nabízí široké spektrum výbav a doplňků. Rozlišují se výbavy Ambition, Monte Carlo a Style, přičemž výbava Style je doplňkově nejobsáhlejší. Vůz nabízí řadu akčních paketů a asistentů, mezi nejzákladnější patří asistent rozjezdu do kopce, světelný a dešťový asistent, asistent hlídání jízdního pruhu aj. Výhodou pořizovaného vozidla je objem zavazadlového prostoru, který je potřebný pro převoz hasičských přístrojů, požárních hlásičů a bezpečnostních značení.

Podnik si vybral vozidlo s těmito parametry:

Model	Škoda Scala
Motor	1,5 TSI 110 kW 6MP
Výbava	Style
Interiér	Černo-šedý
Barva	Modrá Lava
Doplňky	KESY- bezklíčové odemykání, startování, zamykání Rezervní kolo ocelové neplnohodnotné Tažné zařízení mechanicky sklopné a elektricky odjistitelné Zadní parkovací kamera Mobilita plus - prodloužená záruka

Tabulka 9 - Pořizovací cena vozu ŠKODA Scala

SCALA / 1,5 TSI 110 kW 6-stup. mech.	492 900 Kč
Modrá Lava metalíza	14 400 Kč
Doplňky	33 400 Kč
Pořizovací cena včetně DPH	540 700 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 4- Škoda Scala
Zdroj: ŠKODA AUTO, 2020

5.2 Nabídka leasingového financování

Podnik v současnosti nemá dostatek volných peněžních prostředků ke koupi osobního automobilu, proto se rozhodl pro financování vozu buď finančním leasingem, nebo úvěrem. Od leasingové společnosti UNILEASING a.s. získala společnost nabídku finančního leasingu s rovnoměrnými splátkami a finančního leasingu s mimořádnou třetí splátkou.

Finanční leasing od leasingové společnosti UNILEASING a.s. může obsahovat nabídku pojištění vozidla. Splácení je možné uskutečnit jak v korunách českých, tak v eurech. Splácení v cizí měně je vhodné zejména pro podniky, které v dané měně inkasují za zboží či služby. Další výhodou financování u leasingové společnosti je možnost nepravidelného splácení v případě nerovnoměrného průběhu tržeb klientů. Leasingové splátky se platí na základě splátkového kalendáře.

U nabídky s rovnoměrnými splátkami jsou měsíční splátky vyšší, stejně tak jako riziko pro leasingovou společnost v případě, že by klient nesplácel řádně a včas. Nabídka financování neobsahuje pojištění vozidla a zůstatková cena vozu je 1 000 Kč. Financování bylo rozloženo do 60 splátek, přičemž firma složila 20% akontaci. V takovém případě vychází měsíční splátka finančního leasingu na 8 479 Kč. (viz Tabulka č. 10)

Tabulka 10 - Finanční leasing s rovnoměrnými splátkami

Pořizovací cena bez DPH	446 860 Kč
DPH 21 %	93 840 Kč
Pořizovací cena včetně DPH	540 700 Kč
Počet splátek	60
Perioda splátek	Měsíční
Výše akontace	20 %
Mimořádná splátka	108 140 Kč
Splátka bez pojištění	8 479 Kč
Částka při podpisu	166 619 Kč
Výše vratky DPH pro klienta	107 240 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Leasingová cena se vypočte vynásobením měsíční leasingové splátky počtem měsíců:

$$8\,479 \times 60 = 508\,740 \text{ Kč}$$

+ mimořádná splátka 108 140 Kč

Celkem 616 880 Kč

Celkové leasingové úročení je dáno jako rozdíl leasingové a pořizovací ceny:

Tabulka 11 - Leasingové úročení finančního leasingu s rovnoměrnými splátkami

Leasingová cena	616 880 Kč
Požizovací cena	-540 700 Kč
Leasingové úročení	76 180 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

$$\text{Leasingový koeficient} = \frac{\text{leasingová cena}}{\text{vstupní cena}} = 616\,880 : 540\,700 = 1,14$$

V případě využití finančního leasingu s rovnoměrnými splátkami je leasingové úročení podniku rovno 76 180 Kč. Prometheus Nymburk s.r.o. přeplatí osobní automobil o 14 %. (viz Tabulka č. 11)

Mnoho klientů tak využívá finanční leasing s mimořádnou třetí splátkou. Měsíční splátky jsou v tom případě nižší, stejně tak jako riziko leasingové společnosti. V tomto případě bylo opět stanoveno financování na 60 měsíců, 20% akontace, bez pojištění. Třetí splátka firmy je rovna výši vratky DPH připočtenou k běžné měsíční splátce, čímž si podnik ponížil ostatní měsíční splátky na 6 460 Kč. (viz Tabulka č. 12)

Tabulka 12 - Finanční leasing s mimořádnou splátkou

Požizovací cena bez DPH	446 860 Kč
DPH 21 %	93 840 Kč
Požizovací cena včetně DPH	540 700 Kč
Počet splátek	60
Perioda splátek	Měsíční
Výše akontace	20 %
Mimořádná splátka	108 140 Kč
Splátka bez pojištění	6 460 Kč
Částka při podpisu	114 600 Kč
Výše vratky DPH pro klienta	104 315 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Od 1. ledna 2020 vstoupila v účinnost novela zákona o DPH, jež pozměnila odvod DPH leasingovou společností a nárok na odpočet DPH na straně nájemce. V případě firmy Prometheus Nymburk s.r.o., která je plátcem DPH, vzniká nárok na odpočet DPH ihned na počátku smlouvy z hodnoty celkového nájemného. (viz Tabulka 13)

Tabulka 13- Splátkový kalendář

Číslo splátky	Nájemné
Mimořádná sp.	108 140 Kč
1	6 460 Kč
2	6 460 Kč
3	110 775 Kč
4	6 460 Kč
5	6 460 Kč
6	6 460 Kč
7	6 460 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Leasingová cena = $(59 \times 6\,460) = 381\,140$ Kč

Mimořádná splátka + 108 140 Kč

Třetí mimořádná splátka + 110 775 Kč

Celkem 600 055 Kč

Leasingové úročení finančního leasingu s mimořádnou třetí splátkou:

Tabulka 14 - Leasingové úročení finančního leasingu s mimořádnou třetí splátkou

Leasingová cena	600 055 Kč
Pořizovací cena	-540 700 Kč
Leasingové úročení	59 355 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Leasingový koeficient = $600\,055 : 540\,700 = 1,11$

Leasingové úročení finančního leasingu s mimořádnou splátkou odpovídá částce 59 355 Kč. Podnik by osobní automobil přeplatil při variantě financování s mimořádnou splátkou o 11 %. (viz Tabulka č. 14)

Podnik potřeboval ke zpracování žádosti o finanční leasing a následné schválení žádosti vyplněnou a podepsanou žádost o financování, platný občanský průkaz statutárního zástupce, výpis z bankovního účtu, rozvahu a výkaz zisku a ztrát.

5.3 Nabídka úvěrového financování

Pro nabídku úvěrového financování si společnost vybrala podnikatelský úvěr od Raiffeisen Bank. Jedná se o úvěr vázaný, který je zajištěn financovaným vozidlem. Parametry úvěru byly zvoleny stejné jako u leasingu, tzn. doba splácení je stanovena na 60 měsíců, akontace činí 20 % a pojištění vozu nebylo zvoleno. Úroková sazba činí se zvolenými parametry 4,70 % p.a. Měsíční splátky podnikatelského úvěru vyšly na 8 103,6 Kč. (viz Tabulka 16)

Stejně jako u finančního leasingu je i u podnikatelského úvěru možnost využití pojištění vozidla u UNIQA pojišťovny, které obsahuje připojištění čelního a obvodových skel, havarijní pojištění s 5% spoluúčastí a povinné ručení s limitem plnění 50 000 000 Kč. (viz Tabulka 15)

Tabulka 15 - Pojištění vozu

Havarijní pojištění	UNIQA pojišťovna, a.s.	Spoluúčast	5%, min. 5 000 Kč
Připojištěno	Pojištění všech skel	Spoluúčast	0%, min. 500 Kč
Povinné ručení	UNIQA pojišťovna, a.s.	Limity plnění	50 000 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 16- Úvěrové financování

Počet splátek	Část hrazená klientem	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %
	Část hrazená klientem	54 070 Kč	81 105 Kč	108 140 Kč	135 175 Kč	162 210 Kč
	Výše úvěru	486 630 Kč	459 595 Kč	432 560 Kč	405 525 Kč	378 490 Kč
24	Částka bez pojištění	21 541,4 Kč	20 344,7 Kč	19 147,9 Kč	17 951,2 Kč	16 754,5 Kč
	Částka včetně pojištění	22 630,4 Kč	21 433,7 Kč	20 236,9 Kč	19 040,2 Kč	17 843,5 Kč
36	Částka bez pojištění	14 545,4 Kč	13 737,4 Kč	12 929,3 Kč	12 121,2 Kč	11 313,1 Kč
	Částka včetně pojištění	15 634,4 Kč	14 826,3 Kč	14 018,3 Kč	13 210,2 Kč	12 402,1 Kč
48	Částka bez pojištění	11 153,9 Kč	10 534,3 Kč	9 914,6 Kč	9 294,9 Kč	8 675,3 Kč
	Částka včetně pojištění	12 242,9 Kč	11 623,3 Kč	11 003,6 Kč	10 383,9 Kč	9 764,3 Kč
60	Částka bez pojištění	9 116,6 Kč	8 610,1 Kč	8 103,6 Kč	7 597,2 Kč	7 090,7 Kč
	Částka včetně pojištění	10 205,6 Kč	9 699,1 Kč	9 192,6 Kč	8 686,2 Kč	8 179,7 Kč
72	Částka bez pojištění	7 758,4 Kč	7 327,4 Kč	6 896,3 Kč	6 465,3 Kč	6 034,3 Kč
	Částka včetně pojištění	8 847,4 Kč	8 416,4 Kč	7 985,3 Kč	7 554,3 Kč	7 123,3 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Podobně jako tomu bylo u leasingového financování, mezi základní podklady, které podnik potřeboval ke schválení úvěrového financování, patřila vyplněná žádost o financování, cenová kalkulace vozu, úředně ověřená plná moc, pro případ zastoupení klienta, rozvaha a výkaz zisků a ztrát.

Finanční výkazy nemusí být vykazovány pouze v případě, pokud hodnota nového vozu je nižší než 300 000 Kč včetně DPH a byla složena minimální akontace 20 %, nebo pokud je hodnota vozidla nižší než 1 000 000 Kč včetně DPH a byla složena minimální akontace 25 %.

5.4 Administrativní náročnost

Administrativní náročnost při vyřizování úvěrového financování bývala do nedávna vyšší, nicméně v rámci konkurenčních bojů se banky a ostatní úvěrové instituce snaží snižovat složitost administrativního vyřizování úvěrů. Zajištění bývá u úvěrů často vyšší než u leasingu. (Valouch, 2012)

V případě disponování s majetkem je výhodnější variantou úvěrové financování, jelikož se pořizovaný majetek okamžitě stává vlastnictvím podniku ihned při podpisu smlouvy. Bankovní instituce je díky této skutečnosti v nevýhodě, jelikož půjčuje peněžní prostředky na majetek, který není v jejím vlastnictví. U pořízení majetku na leasing je majetek po celou dobu trvání vlastnictvím leasingové společnosti. Díky tomu nemá nájemce právo majetek upravovat či provádět technické zhodnocení bez souhlasu pronajímatele. (Valouch, 2012)

5.5 Finanční náročnost

Dalším velmi důležitým aspektem, o kterém musí podnik při pořízení majetku na leasing či úvěr rozhodnout, je jeho finanční náročnost. K porovnání ekonomické výhodnosti leasingu či úvěru slouží řada modelových postupů, které byly vytvořeny během leasingové praxe a které vychází z finanční teorie. (Valach, 2010)

Při rozhodování, zda zvolí podnik financování leasingové nebo úvěrové, by měly být respektovány tyto hlavní faktory:

- Daňové hledisko, úroky, daňová zvýhodnění, daňové úspory,
- úrokové sazby plynoucí z dlouhodobého úvěru včetně systému splátek spojených s úvěrem,
- sazba odpisů a zvolená odpisová metoda,
- výše leasingových splátek a jejich průběh během trvání leasingu,
- faktor času, který je vyjádřen vybranou diskontní sazbou. (Valach, 2010)

5.5.1 Metoda diskontovaných výdajů na leasing a úvěr

Metoda diskontovaných výdajů na leasing a úvěr představuje nejčastěji používanou metodu při posuzování ekonomické efektivity leasingu a úvěru, která je vysvětlena v následujících krocích:

- a) Nejprve je potřeba kvantifikovat výdaje spojené s leasingem, které se sníží o daňovou úsporu a které vzniknou nájemci z důvodu využití leasingu.
- b) Kvantifikují se výdaje na úvěr, které se sníží o vliv daní.
- c) Obě varianty je třeba přepočítat s přihlédnutím k času, ve kterém byly výdaje vytvořeny.
- d) Zvolí se varianta financování s nejnižšími diskontovanými výdaji. (Valach, 2010)

V následující tabulce jsou vyčísleny výdaje spojené s leasingem při rovnoměrné splátce:

Tabulka 17 - Kvantifikace výdajů spojených s finančním leasingem s rovnoměrnými splátkami

Rok	Leasingová splátka	Daňová úspora (19 %)	Výdaj na leasing po zdanění
1	209 888,00 Kč	39 878,72 Kč	170 009,28 Kč
2	101 748,00 Kč	19 332,12 Kč	82 415,88 Kč
3	101 748,00 Kč	19 332,12 Kč	82 415,88 Kč
4	101 748,00 Kč	19 332,12 Kč	82 415,88 Kč
5	101 748,00 Kč	19 332,12 Kč	82 415,88 Kč
Σ	616 880,00 Kč	117 207,20 Kč	499 672,80 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

V prvním roce je do roční leasingové splátky zahrnuta také akotance, kterou podnik zaplatil ihned na počátku finančního leasingu. Další roky jsou roční leasingové splátky rovnoměrné. Daňová úspora se získá vynásobením každé roční leasingové splátky aktuální sazbou daně z příjmů právnických osob, která v současnosti činí 19 %. Výdaj na leasing po zdanění představuje rozdíl leasingové splátky a daňové úspory z ní vypočtené. (viz Tabulka č. 17)

Tabulka 18 - Kvantifikace výdajů spojených s finančním leasingem s mimořádnou třetí splátkou

Rok	Leasingová splátka	Daňová úspora (19 %)	Výdaj na leasing po zdanění
1	289 975,00 Kč	55 095,25 Kč	234 879,75 Kč
2	77 520,00 Kč	14 728,80 Kč	62 791,20 Kč
3	77 520,00 Kč	14 728,80 Kč	62 791,20 Kč
4	77 520,00 Kč	14 728,80 Kč	62 791,20 Kč
5	77 520,00 Kč	14 728,80 Kč	62 791,20 Kč
Σ	600 055,00 Kč	140 010,45 Kč	460 044,55 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Leasingová splátka v prvním roce je upravena od předchozí varianty přičtením mimořádné třetí leasingové splátky ve výši 110 775 Kč. Ostatní výpočty jsou shodné jako v první variantě výpočtu. (viz Tabulka č. 18)

Pro kvantifikaci výdajů spojených s úvěrem je nejprve třeba vypočítat roční splátku dle vzorce pro konstatní anuitu: (3)

$$\alpha = D \times \frac{u \times (1+u)^n}{(1+u)^n - 1} = 540\,700 \times \frac{0,047 \times (1+0,047)^5}{(1+0,047)^5 - 1} = 123\,854,19 \text{ Kč}$$

Tabulka 19 – Kvantifikace výdajů spojených s úvěrem

Rok	Poč. stav úvěru	Roční splátka	Roční úrok	Roční úmor	Kon. stav úvěru
1	540 700,00 Kč	123 854,19 Kč	25 412,90 Kč	98 441,29 Kč	442 258,71 Kč
2	442 258,71 Kč	123 854,19 Kč	20 786,16 Kč	103 068,03 Kč	339 190,68 Kč
3	339 190,68 Kč	123 854,19 Kč	15 941,96 Kč	107 912,23 Kč	231 278,45 Kč
4	231 278,45 Kč	123 854,19 Kč	10 870,09 Kč	112 984,10 Kč	118 294,35 Kč
5	118 294,35 Kč	123 854,19 Kč	5 559,84 Kč	118 294,35 Kč	0,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Výpočet roční splátky vychází z předchozího vzorce pro výpočet konstatní anuity. Roční úrok se získá vynásobením úrokové sazby, která činí 4,70 %, s počátečním stavem úvěru. Úmor představuje rozdíl roční splátky a úroku. Konečný stav úvěru je vypočten jako rozdíl počátečního stavu úvěru a úmoru. (viz Tabulka č. 19)

Dalším daňově uznatelným nákladem spojeným s úvěrem snižujícím základ daně jsou vedle úroku z úvěru i odpisy pořizovaného majetku, které mohou být rovnoměrné, nebo zrychlené. Pro výpočet lineárních odpisů se využije následující vzorec, který vychází ze vztahu mezi vstupní cenou a odpisovou sazbou. (viz Tabulka č. 20) (4)

$$OD = \frac{\text{vstupní cena} \times \text{odpisová sazba}}{100}$$

Tabulka 20- Lineární odpisy

Rok odepisování	Odpisová sazba	Odpis	ZC
1	11	59 477,00 Kč	481 223,00 Kč
2	22,25	120 305,75 Kč	360 917,25 Kč
3	22,25	120 305,75 Kč	240 611,50 Kč
4	22,25	120 305,75 Kč	120 305,75 Kč
5	22,25	120 305,75 Kč	0,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 21 a 23 zobrazují celkové snížení daňového základu, které se vypočte jako součet odpisů a úroků. Daňová úspora se získá vynásobením daňového základu se sazbou daně z příjmů právnických osob, která činí 19 %. Konečné výdaje jsou získány rozdílem daňového základu a daňové úspory. V prvním případě se v tabulce zohledňují odpisy lineární, v druhém případě odpisy zrychlené.

Tabulka 21 - Úrok z úvěru a lineární odpisy

Rok	Roční splátka	Roční úrok	Odpisy	Snížení daň. Základu	Daňová úspora	Výdaj na úvěr po zdanění
1	123 854,19 Kč	25 412,90 Kč	59 477,00 Kč	84 889,90 Kč	16 129,08 Kč	68 760,82 Kč
2	123 854,19 Kč	20 786,16 Kč	120 305,75 Kč	141 091,91 Kč	26 807,46 Kč	114 284,45 Kč
3	123 854,19 Kč	15 941,96 Kč	120 305,75 Kč	136 247,71 Kč	25 887,06 Kč	110 360,65 Kč
4	123 854,19 Kč	10 870,09 Kč	120 305,75 Kč	131 175,84 Kč	24 923,41 Kč	106 252,43 Kč
5	123 854,19 Kč	5 559,84 Kč	120 305,75 Kč	125 865,59 Kč	23 914,46 Kč	101 951,13 Kč
Σ	619 270,95 Kč	78 570,95 Kč	540 700,00 Kč	619 270,95 Kč	117 661,48 Kč	501 609,47 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Zrychlené odpisy se vypočítají dle následujícího vzorce, který se liší od lineárního odepisování využitím koeficientů rozdílných pro první rok a pro roky následující. (viz Tabulka č. 22)

OD v prvním roce = vstupní cena × koef. pro první rok (5)

OD v ostatních letech = $\frac{2 \times \text{zůstatková cena}}{k-n}$

k...koeficient pro další roky

n...počet odepisovaných let

Tabulka 22 - Zrychlené odpisy

Rok odepisování	Koeficient	Odpis	ZC
1	5	108 140,00 Kč	432 560,00 Kč
2	6	173 024,00 Kč	259 536,00 Kč
3	6	129 768,00 Kč	129 768,00 Kč
4	6	86 512,00 Kč	43 256,00 Kč
5	6	43 256,00 Kč	0,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 23 - Úrok z úvěru a zrychlené odpisy

Rok	Roční splátka	Roční úrok	Odpisy	Snížení daň. základu	Daňová úspora	Výdaj na úvěr po zdanění
1	123 854,19 Kč	25 412,90 Kč	108 140,00 Kč	133 552,90 Kč	25 375,05 Kč	108 177,85 Kč
2	123 854,19 Kč	20 786,16 Kč	173 024,00 Kč	193 810,16 Kč	36 823,93 Kč	156 986,23 Kč
3	123 854,19 Kč	15 941,96 Kč	129 768,00 Kč	145 709,96 Kč	27 684,89 Kč	118 025,07 Kč
4	123 854,19 Kč	10 870,09 Kč	86 512,00 Kč	97 382,09 Kč	18 502,60 Kč	78 879,49 Kč
5	123 854,19 Kč	5 559,84 Kč	43 256,00 Kč	48 815,84 Kč	9 275,01 Kč	39 540,83 Kč
Σ	619 270,95 Kč	78 570,95 Kč	540 700,00 Kč	619 270,95 Kč	117 661,48 Kč	501 609,47 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Varianta s využitím lineárních odpisů

Tabulka 24 - Varianta s využitím lineárních odpisů

Rok	Výdaje na leasing s rovnoměrnou splátkou po zdanění	Výdaje na leasing s mimořádnou třetí splátkou po zdanění	Výdaje na úvěr po zdanění	Odúročitel $i = 0,03807$	SH výdajů na leasing s rovnoměrnou splátkou	SH výdajů na leasing s mimořádnou třetí splátkou	SH výdajů na úvěr
1	170 009,3 Kč	234 879,8 Kč	68 760, 82 Kč	0,963326	163 774,4 Kč	226 265,8 Kč	66 239,1 Kč
2	82 415,9 Kč	62 791,2 Kč	114 284, 45 Kč	0,927997	76 481,7 Kč	58 270,1 Kč	106 055,6 Kč
3	82 415,9 Kč	62 791,2 Kč	110 360, 65 Kč	0,893964	73 676,8 Kč	56 133,1 Kč	98 658,5 Kč
4	82 415,9 Kč	62 791,2 Kč	106 252, 43 Kč	0,861179	70 974,8 Kč	54 074,5 Kč	91 502,4 Kč
5	82 415,9 Kč	62 791,2 Kč	101 951, 13 Kč	0,829596	68 371,9 Kč	52 091,3 Kč	84 578,3 Kč
Σ					453 279,6 Kč	446 834,7 Kč	447 033,8 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Varianta s využitím zrychlených odpisů

Tabulka 25 - Varianta s využitím zrychlených odpisů

Rok	Výdaje na leasing s rovnoměrnou splátkou po zdanění	Výdaje na leasing s mimořádnou třetí splátkou po zdanění	Výdaje na úvěr po zdanění	Odúročitel $i = 0,03807$	SH výdajů na leasing s rovnoměrnou splátkou	SH výdajů na leasing s mimořádnou třetí splátkou	SH výdajů na úvěr
1	170 009,3 Kč	234 879,8 Kč	108 177,9 Kč	0,963326	163 774,4 Kč	226 265,8 Kč	104 210,4 Kč
2	82 415,9 Kč	62 791,2 Kč	156 986,2 Kč	0,927997	76 481,7 Kč	58 270,1 Kč	145 682,8 Kč
3	82 415,9 Kč	62 791,2 Kč	118 025,1 Kč	0,893964	73 676,8 Kč	56 133,1 Kč	105 510,2 Kč
4	82 415,9 Kč	62 791,2 Kč	78 879,5 Kč	0,861179	70 974,8 Kč	54 074,5 Kč	67 929,4 Kč
5	82 415,9 Kč	62 791,2 Kč	39 540,8 Kč	0,829596	68 371,9 Kč	52 091,3 Kč	32 802,9 Kč
Σ					453 279,6 Kč	446 834,7 Kč	456 135,6 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro porovnání obou variant financování je použita úroková sazba očištěná o vliv daně z příjmů právnických osob:

$$i = 0,047 \times (1 - 0,19) = 0,03807$$

Pro výpočet současné hodnoty leasingu a úvěru je nejprve třeba vypočítat odúročitele dle vzorce $(1 + i)^{-n}$. (viz Tabulka č. 24 a 25)

Z vypočítaných údajů vyplývá, že se podniku více finančně vyplatí využití finančního leasingu s mimořádnou třetí splátkou, jelikož vychází o 199,1 Kč levněji než financování úvěrem při využití lineárních odpisů. V případě využití zrychlených odpisů je leasing s mimořádnou třetí splátkou opět výhodnější než úvěr, a to o 9 300,93 Kč.

5.5.2 Metoda čisté výhody leasingu

Důležitou oblastí, kterou je nutné sledovat při rozhodování o využití financování leasingem či úvěrem, jsou skutečné peněžní toky, které je nutno zaplatit během trvání leasingového nebo úvěrového vztahu. Jednou z metod, která pomáhá podniku rozhodnout se, zda využije financování pomocí úvěru, či leasingu, je metoda čisté výhody leasingu. Je založena na porovnání čisté současné hodnoty investice při využití obou variant financování. Pokud je čistá současná hodnota investice financované leasingem vyšší než čistá současná hodnota investice financované úvěrem, znamená to, že čistá výhoda leasingu je pozitivní, tudíž je leasing efektivnější forma financování než úvěr. V případě, že vyjde ČVL negativní, měl by se podnik rozhodnout pro financování úvěrem.

Matematicky lze ČVL vyjádřit vzorcem: (6)

$$\begin{aligned}\check{C}VL &= \check{C}_L - \check{C}_U \\ \check{C}VL &= \sum_{n=1}^N \frac{(T_n - N_n) \times (1 - d) - L_n \times (1 - d)}{(1 + i)^n} - \left[\sum_{n=1}^N \frac{(T_n - N_n - O_n) \times (1 - d) + O_n}{(1 + i)^n} - K \right] \\ \check{C}VL &= K - \sum_{n=1}^N \frac{L_n \times (1 - d) + dO_n}{(1 + i)^n}\end{aligned}$$

kde:

ČVL = čistá výhoda leasingu

K = kapitálový výdaj

L_n = leasingové splátky v jednotlivých letech

d = sazba daně

O_n = daňové odpisy

n = počet let

N = doba životnosti

i = úroková míra upravená o sazbu daně z příjmů PO

Pro výpočet ČVL se pro porovnání s úvěrem využije pouze leasing s mimořádnou měsíční splátkou. Veškeré potřebné údaje pro výpočet ČVL jsou již známé z předpokládání výpočtů diskontovaných výdajů.

Varianta s využitím lineárních odpisů

$$\check{C}VL = \check{C}_L - \check{C}_U$$

$$\check{C}VL = K - \sum_{n=1}^N \frac{L_n(1-d)+dO_n}{(1+i)^n}$$

$$\begin{aligned} \check{C}VL &= 540\,700 - \frac{289\,975(1-0,19)+(0,19 \times 59\,477)}{(1+0,03807)^1} - \frac{77\,520(1-0,19)+(0,19 \times 120\,305,75)}{(1+0,03807)^2} \\ &- \frac{77\,520(1-0,19)+(0,19 \times 120\,305,75)}{(1+0,03807)^3} - \frac{77\,520(1-0,19)+(0,19 \times 120\,305,75)}{(1+0,03807)^4} - \frac{77\,520(1-0,19)+(0,19 \times 120\,305,75)}{(1+0,03807)^5} \\ &= 540\,700 - 237\,152 - 79\,482 - 76\,567 - 73\,759 - 71\,054 = +\mathbf{2\,686} \end{aligned}$$

Varianta s využitím zrychlených odpisů

$$\begin{aligned} \check{C}VL &= 540\,700 - \frac{289\,975(1-0,19)+(0,19 \times 108\,140)}{(1+0,03807)^1} - \frac{77\,520(1-0,19)+(0,19 \times 173\,024)}{(1+0,03807)^2} \\ &- \frac{77\,520(1-0,19)+(0,19 \times 129\,768)}{(1+0,03807)^3} - \frac{77\,520(1-0,19)+(0,19 \times 86\,512)}{(1+0,03807)^4} - \frac{77\,520(1-0,19)+(0,19 \times 43\,256)}{(1+0,03807)^5} \\ &= 540\,700 - 246\,059 - 88\,778 - 78\,175 - 68\,230 - 58\,909 = +\mathbf{549} \end{aligned}$$

Pokud je kapitálový výdaj vyšší než součet aktualizovaných leasingových splátek po zdanění a odpisových daňových štítů v jednotlivých letech, tzn. hodnota čisté výhody leasingu výjde kladná, stává se leasingové financování výhodnější než úvěrové financování. V případě, že je kapitálový výdaj nižší než součet aktualizovaných leasingových splátek po zdanění a aktualizovaných odpisových daňových štítů v jednotlivých letech, výjde hodnota čisté výhody leasingu negativní, což znamená výhodnější úvěrové financování. Čistá výhoda leasingu u realizované investice podniku vyšla při obou variantách odepisování kladná, tudíž se pro podnik jeví leasingové financování výhodněji než úvěrové. Jelikož je hodnota varianty s využitím rovnoměrných odpisů rovna 2 686 Kč, je vyšší než varianta se zrychlenými odpisy s hodnotou 549 Kč, a proto se jeví pro podnik nejvýhodněji.

5.6 Návrh vhodnějšího financování

V případě finanční náročnosti se jeví pro podnik leasingové financování výhodněji než úvěrové, jelikož čistá výhoda leasingu vyšla kladná u obou variant a pomocí metody diskontovaných výdajů se jevil nejvýhodněji finanční leasing s mimořádnou třetí splátkou. Z výše uvedených poznatků je zřejmé, že rozdíly týkající se finanční náročnosti uvedených nabídek financování jsou nepatrné, a tudíž se podnik nemůže rozhodovat pouze na základě těchto skutečností, ale i na základě ostatních aspektů.

Z hlediska daňové úspory se jeví leasing s mimořádnou třetí splátkou jako nejefektivnější varianta, jelikož daňová úspora u této formy leasingu činí 140 010,45 Kč, u leasingu s rovnoměrnými splátkami je daňová úspora 117 207,20 Kč a u úvěru 117 661,48 Kč.

Dle administrativní náročnosti je vyřízení leasingu i úvěru stejně náročné, jelikož se banky díky konkurenčním bojům snaží snižovat náročnost administrativního vyřizování úvěrů. Zároveň je třeba zmínit, že leasingová společnost UNILEASING a.s. nevyžaduje žádné zajištění, kdežto Raiffeisenbank požaduje jako zástavu pořizovaný automobil. Velmi důležitým faktorem při rozhodování o výhodnosti obou variant financování je možnost nepravidelného leasingového splácení v případě nerovnoměrného průběhu tržeb podniku Prometheus s.r.o.

Jednatelé společnosti vyhodnotili jednotlivé nabídky profinancování, a jelikož je pro podnik nejdůležitější finanční zatížení, rozhodli se pro financování finančním leasingem s mimořádnou třetí splátkou, který zároveň představuje variantu s nejvyšší daňovou úsporou. V neposlední řadě se jednatelé shodli na výhodnosti možnosti nepravidelného splácení leasingových splátek, a tudíž jednohlasně zvolili variantu leasingového financování s mimořádnou třetí splátkou.

Závěr

Leasing představoval několik let velmi žádanou formu financování majetku díky jeho administrativní jednoduchosti a zejména měsíčním splátkám, které se promítly do daňových nákladů společnosti rychleji než odpisy při využití úvěrového financování. V důsledku vzniku legislativních úprav, které leasingové financování do značné míry omezily, mají podniky tendenci využívat bankovní úvěry, jelikož banky v současnosti dokážou díky konkurenčním bojům vyřídit úvěr v krátkém čase a za nízký úrok. I z tohoto důvodu se většina leasingových společností rozhodla přestat nabízet finanční leasing a místo toho nabízet podnikatelské úvěry.

Financování plánovaných investic a zvolení nejvhodnější varianty financování je složitý proces, kterým prochází každá společnost. Musí brát v úvahu plynoucí rizika z jednotlivých forem financování, jelikož by mohla mít vliv na budoucí rozvoj a finanční stránku podniku. V případě špatného rozhodnutí by se firma mohla dostat do finančních problémů, které by mohly vést i k ukončení existence společnosti.

V první části bakalářské práce byly představeny dostupné zdroje financování podniku a následovala detailnější charakteristika leasingu a úvěru. Tyto formy financování majetku byly porovnány dle vybraných aspektů, jak již vypovídá samotný název bakalářské práce. Teoretická část práce je dále zaměřena na členění leasingu a úvěru, jejich daňové a účetní aspekty a případné výhody či nevýhody.

V praktické části práce byla představena společnost Prometheus s.r.o, která se zaměřuje na požární ochranu, a její investice do osobního automobilu sloužícího k podnikání. Firma získala nabídku leasingového financování od leasingové společnosti Unileasing a.s. a nabídku úvěrového financování od Raiffeisenbank. Hlavním cílem práce byla komparace těchto variant financování a na základě zjištěných výsledků poté zhodnotit a vybrat nejvhodnější variantu pro podnik. Rozhodnutí o vybrané variantě financování je uskutečněno na základě finanční náročnosti, administrativní náročnosti, daňových dopadů pro společnost, disponování s majetkem, vlastnictví a dalších faktorů.

Pro realizaci investice je pro firmu jistě výhodnější zvolit financování prostřednictvím leasingu, neboť finanční náročnost varianty leasingového financování s využitím třetí

mimořádné splátky činí 446 834,68 Kč. Finanční náročnost leasingového financování s rovnoměrnými splátkami činí 453 279,59 Kč, finanční náročnost úvěrového financování s využitím lineárních odpisů je rovna částce 447 033,78 Kč a při odpisování zrychleném částce 456 135,61 Kč.

Dle čisté výhody leasingu opět vychází leasingové financování výhodněji, jelikož obě varianty výpočtů vyšly kladné. Z hlediska výpočtu daňové úspory plyne, že by měl podnik zvolit leasingové financování s mimořádnou třetí splátkou, jelikož daňová úspora je o 22 348,97 Kč vyšší než u úvěrového financování. Zvláštností je, že nejnížší daňová úspora byla vypočtena u leasingu s rovnoměrnými splátkami, jejíž hodnota činila 117 207,20 Kč.

Podnik řeší při rozhodování o vhodném financování i další kritéria, jako je například vlastnictví majetku, které je výhodnější u úvěrového financování, neboť majetek je ihned vlastnictvím firmy. Oproti tomu u leasingového financování se podnik stane vlastníkem až na konci leasingového vztahu, většinou spojeným se zaplacením zůstatkové ceny majetku. Z tohoto důvodu je důležité rozhodnout se dle subjektivních kritérií firmy.

V posledních letech zároveň dochází k častějšímu využití operativního leasingu, které se na objemu leasingu movitých věcí podílí stále vyšším procentem. Podnikatelské úvěry jsou nabízeny stále častěji leasingovými společnostmi na úkor finančních leasingů, přičemž nejčastěji jsou podnikatelské úvěry i leasingy movitých věcí zaměřeny na osobní automobily.

Seznam použité literatury

ARNOLD, Glen. 2013. *Corporate Financial Management*. 5th ed. England: Pearson. ISBN 978-0-273-75883-9.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. 2011. *Základy financí*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3669-3.

ČFLA. 2020. *Charakteristika leasingu*. [online]. Praha: Česká finanční a leasingová asociace. [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: <https://www.clfa.cz/nez-si-pujcite/financni-a-operativni-leasing>

ČIŽINSKÁ, Romana. 2018. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0194-8.

ČNB. 2020. *Co to jsou nominální a reálné úrokové sazby?* [online]. Praha: Česká národní banka. [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Co-to-jsou-nominalni-a-realne-urokove-sazby/>

HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. 2016. *Podnikové finance v teorii a praxi*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7478-011-0.

KOT, Jiří. 2019. *Operativní leasing firemních vozidel*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7598-268-1.

KOUT, Petr a Tomáš LÍBAL. 2017. *Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady*. 3. akt. vyd. Praha: VOX. ISBN 978-80-87480-55-7.

KRUPOVÁ, Lenka. 2017. *Leasingy podle IFRS: IFRS 16 leasingy, praktické aplikace, příklady*. Praha: VOX. ISBN 978-80-87480-54.

MFČR. 2019. *Úvěry*. [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR. [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: <https://financnigramotnost.mfcr.cz/cs/uvery/zakladni-informace>

MILTON, Segal. 2020. *IFRS 16: A return to transparency*. [online]. South African Institute of Chartered Accountants. [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/2376647042/A9A9F86C15A04BF8PQ/6?accountid=17116>

PÁTEK, Václav. 2008. *DPH u finančních a pojišťovacích služeb nejen pro banky a pojišťovny. Právo ES v praxi*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-001-0.

POLOUČEK, Stanislav a kol. 2013. *Bankovníctví*. 2.vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-491-9.

REJNUŠ, Oldřich. 2014. *Finanční trhy*. 4. akt. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3671-6.

REŽŇÁKOVÁ, Mária. 2012. *Efektivní financování rozvoje podnikání*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1835-4.

STROUHAL, Jiří. 2019. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2019*. 16. akt. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7598-271-1.

ŠIMAN, Josef a Petr PETERA. 2010. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-117-8.

VALACH, Josef a kol. 2010. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. akt. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-71-2.

VALOUCH, Petr. 2012. *Leasing v praxi - praktický průvodce*. 5. akt. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4081.

VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. 2012. *Podniková ekonomika*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4372-1.

Zákon č. 586/1992 Sb., *o daních z příjmů*.

Zákon č. 513/1991 Sb., *Obchodní zákoník*.